

Ocena Stanu Bezpieczeństwa Sanitarnego Miasta Świętochłowie w 2025 roku

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Chorzowie

PSSE Chorzów

Szanowni Państwo,

Przekazuję Państwu „Ocenę stanu bezpieczeństwa sanitarnego miasta Świętochłowice za rok 2025”, przygotowaną przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Chorzowie. Opracowanie to stanowi podsumowanie działań podejmowanych w ramach nadzoru sanitarnego nad miastem oraz odzwierciedla zaangażowanie pracowników Stacji w ochronę zdrowia mieszkańców.

W roku 2025 działania nadzoru sanitarno-epidemiologicznego obejmowały zapobieganie oraz zwalczanie chorób zakaźnych, nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych, kontrolę podmiotów wykonujących działalność leczniczą, obiektów żywnościowo-żywieniowych, zakładów pracy, placówek oświatowych oraz obiektów użyteczności publicznej. Szczególne znaczenie miało monitorowanie bieżącej sytuacji epidemiologicznej, prowadzenie wywiadów epidemiologicznych oraz współpraca z podmiotami leczniczymi i jednostkami samorządu terytorialnego.

Istotnym elementem działalności było również monitorowanie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, nadzór nad bezpieczeństwem żywności oraz reagowanie na interwencje mieszkańców.

Równolegle realizowano działania z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, skierowane do dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna, realizując swoje zadania, pozostaje ważnym elementem systemu bezpieczeństwa zdrowotnego, a skuteczność podejmowanych działań jest możliwa dzięki współpracy z instytucjami publicznymi, służbami oraz społecznością lokalną.

Mam nadzieję, że przedstawiona publikacja będzie rzetelnym źródłem informacji o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Świętochłowice oraz potwierdzeniem znaczenia działań profilaktycznych i edukacyjnych w ochronie zdrowia publicznego.

Ocena Stanu Bezpieczeństwa Sanitarnego Miasta Świętochłowice w 2025 roku

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Chorzowie

Spis treści

1.	Informacje ogólne.....	5
2.	Sekcja Epidemiologii – sytuacja epidemiologiczna na nadzorowanym terenie.....	5
2.1.	Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych	6
2.2.	Ogniska epidemiczne	9
2.3.	Szczepienia ochronne	9
2.3.1.	Szczepienia ochronne – analiza wykonawstwa szczepień ochronnych	9
2.3.2.	Szczepienia obowiązkowe.....	9
2.3.3.	Szczepienia zalecane	11
2.3.4.	Kontrole w zakresie szczepień ochronnych	11
2.3.5.	Niepożądane Odczyny Poszczepienne.....	12
2.4.	Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.....	12
2.4.1.	Stan sanitarny szpitali.....	12
2.4.2.	Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych, innych niż szpitalne	13
2.4.3.	Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych	13
2.4.4.	Stan sanitarny praktyk zawodowych lekarzy	14
2.4.5.	Inne obiekty	14
2.5.	Akcje deratyzacyjne	15
2.6.	Interwencje.....	15
2.6.1.	Dotyczące podmiotów leczniczych.....	14
2.6.2.	Dotyczące obecności gryzoni.....	14
2.6.3.	Dotyczące obecności insektów i gołębi	14
3.	Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia.....	16
3.1.	Charakterystyka obiektów nadzorowanych	16
3.2.	Ocena stanu sanitarnego- ogólna.....	16
3.3.	Ocena stanu sanitarnego-szczegółowa	16
3.3.1.	Zakłady produkcji żywności	16
3.3.2.	Zakłady obrotu żywnością	17
3.3.3.	Zakłady żywienia zbiorowego	17
3.4.	Ocena transportu żywności.....	17
3.5.	Akcja WODY BUTELKOWANE	17
3.6.	Jakość zdrowotna środków spożywczych	17
3.6.1.	Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych	18
3.6.2.	Jakość zdrowotna środków spożywczych z importu i UE.....	18
3.7.	Nadzór nad materiałami do kontaktu z żywnością	17
3.8.	Skargi i interwencje	17
3.9.	Ocena i wnioski końcowe	18
4.	Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska.....	19
4.1.	Podmioty lecznicze stacjonarne i całodobowe.....	19
4.2.	Pływalnie i parki wodne – ogółem.....	20
4.3.	Domy pomocy społecznej	20

4.4.	Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	20
4.5.	Obiekty hotelarskie oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie – ogółem	21
4.6.	Zakłady/salony świadczące usługi w branży beauty – ogółem	21
4.7.	Tereny rekreacyjne (teren zielony, obiekty sportowe, plaże przy kąpieliskach, plaże bez kąpieliska)	22
4.8.	Cmentarze.....	23
4.9.	Domy przedpogrzebowe/zakłady pogrzebowe – ogółem	23
4.10.	Ustępy publiczne i ogólnodostępne – ogółem	23
4.11.	Inne obiekty użyteczności publicznej (w tym obiekty policji, obiekty straży pożarnej, obiekty straży granicznej, apteki i inne).....	23
4.12.	Stan sanitarny środków transportu	24
4.12.1.	Środki transportu do przewozu chorych	24
4.12.2.	Środki transportu do przewozu zwłok i szczątków	25
4.12.3.	Środki transportu do przewozu bielizny	25
4.12.4.	Inne kontrolowane środki transportu	25
4.13.	Interwencje.....	24
4.14.	Nadzór nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi	25
4.15.	Ocena jakości sanitarnej wody	26
4.15.1.	Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi	27
4.15.2.	Ciepła woda użytkowa	27
4.15.3.	Woda na pływalniach	28
5.	Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami.....	28
5.1.	Nadzór bieżący nad zakładami pracy	28
5.2.	Nadzór nad czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym lub reprotoksycznym	32
5.3.	Nadzór nad szkodliwymi dla zdrowia czynnikami biologicznymi	32
5.4.	Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami	33
5.5.	Nadzór nad produktami biobójczymi	34
5.6.	Nadzór nad prekursorami narkotyków	34
5.7.	Nadzór nad produktami kosmetycznymi	34
5.8.	Nadzór nad środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi	35
5.9.	Choroby zawodowe	35
5.10.	Promocja zdrowia	36
6.	Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży.....	36
6.1.	Nadzór nad obiektami	36
6.1.1.	Żłobki i kluby dziecięce	37
6.1.2.	Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego	37
6.1.3.	Szkoły	37
6.1.4.	Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży	38
6.2.	Podsumowanie	39
7.	Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	39
7.1.	Wydawanie stanowisk w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	40
7.2.	Uzgadnianie przedsięwzięć na etapie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych	41
7.3.	Uzgadnianie dokumentacji projektowych.....	41
7.4.	Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych	42
8.	Sekcja Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej.....	46
8.1.	Działania z zakresu kształtowania zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób zakaźnych dla ogółu społeczeństwa.	46
8.2.	Programy i akcje edukacyjne dla przedszkoli.....	47
8.3.	Programy i akcje edukacyjne dla szkół podstawowych.	47
8.4.	Programy i akcje edukacyjne dla szkół ponadpodstawowych.....	48
8.5.	Działania w mediach społecznościowych: X, Facebook oraz stronie internetowej.....	49

Spis tabel:

Tabela 1 Porównanie ogólnej liczby wybranych jednostek chorobowych oraz hospitalizacji na terenie miasta Świętochłowice w 2024 i 2025 roku	6
Tabela 2 Liczba zakładów objętych nadzorem w latach 2022-2024.....	29
Tabela 3 Liczba pracowników zatrudnionych w nadzorowanych zakładach w latach 2022-2024	29
Tabela 4 Liczba zakładów skontrolowanych w latach 2022-2024	30
Tabela 5 Liczba decyzji wydanych w latach 2022-2024	30
Tabela 6 Liczba decyzji w sprawie chorób zawodowych wydanych w latach 2022-2024	35

Spis rysunków:

Rysunek 1 Odsetek zaszczepionych dzieci w 3 r.ż. na terenie Świętochłowic	10
Rysunek 2 Liczba dzieci których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych na terenie Świętochłowic 2021-2025.....	10
Rysunek 3 Niepożądane odczyny poszczepienne 2022-2025.....	12
Rysunek 4 Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej w latach 2022-2025	18
Rysunek 5 Rodzaje wniesionych interwencji w 2025 roku	24
Rysunek 6 Zasadność interwencji w latach 2022-2025 roku	25
Rysunek 7 Liczba próbek wody pobranych w latach 2024-2025	26
Rysunek 8 Dane porównawcze za lata 2021-2023.....	31
Rysunek 9 Opinie dotyczące projektów w latach 2020 – 2025	41
Rysunek 10 Udział poszczególnych obiektów w całkowitej ilości odbiorów w Świętochłowicach	43
Rysunek 11 Ilość odebranych obiektów/obiektów z usterkami w latach 2021 – 2025.....	44
Rysunek 12 Ilość odbiorów w latach 2022 – 2025 dla wybranych rodzajów obiektów.....	45

Spis zdjęć:

Zdjęcie 1 Stanowisko profilaktyczne PSSE w Chorzowie podczas Dnia Otwartego Oddziału Ginekologiczno-Położniczego ZOZ w Świętochłowicach	48
Zdjęcie 2 Rodzice podczas Dnia Otwartego Oddziału Ginekologiczno-Położniczego ZOZ w Świętochłowicach	49
Zdjęcie 3 Broszura „Mamo, tato pamiętajcie o moich szczepieniach”	49
Zdjęcie 4 Wystąpienie podczas debaty pod hasłem „Mam marzenia NIE uzależnienia”	50
Zdjęcie 5 Debata pod hasłem Mam marzenia Nie uzależnienia	50
Zdjęcie 6 Zajęcia edukacyjne w ramach Światowego Dnia Mycia Rąk	51
Zdjęcie 7 Doświadczenia	51
Zdjęcie 8 Doświadczenia	51
Zdjęcie 9 Turniej wiedzy „Jeden z Szesnastu”	52
Zdjęcie 10 Plakat turnieju „Jeden z Szesnastu”	52
Zdjęcie 11 Stanowisko informacyjno-edukacyjne na terenie OSiR „Skałka” w Świętochłowicach	53
Zdjęcie 12 Zajęcia edukacyjne z uczestnikami półkolonii w Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach	53
Zdjęcie 13 Plakaty „Bezpieczne wakacje” na terenie miasta Świętochłowice	53
Zdjęcie 14 Stanowisko PSSE w Chorzowie podczas XIV Pikniku Organizacji Pozarządowych w Świętochłowicach	54
Zdjęcie 15 Stanowisko PSSE w Chorzowie podczas XIV Pikniku Organizacji Pozarządowych w Świętochłowicach	54
Zdjęcie 16 Wyróżnienie dla Szkoły Podstawowej nr 4 w Świętochłowicach	55

1. Informacje ogólne

Miasto na prawach powiatu, położone w południowej Polsce, na terenie Górnego Śląska, na obszarze obejmującym Górnośląski Okręg Przemysłowy. Przez miasto przepływa rzeka Rawa, największym z 13 naturalnych zbiorników wodnych jest Staw Kalina. Miasto graniczy z Bytomiem, Chorzowem i Rudą Śląską. Układ przestrzenny miasta tworzą dwa skupiska zwartej zabudowy - obiektów przemysłowych przemieszanych z budownictwem mieszkaniowym.

Dzielnicami Świętochłowic są:

- ✓ Centrum
- ✓ Zgoda
- ✓ Lipiny
- ✓ Chropaczów
- ✓ Piaśniki.

Obszar miasta obejmuje 13,31 km². W roku 2025 zamieszkiwało je 44 777 osób.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie (zwany dalej również: PPIS w Chorzowie) sprawuje nadzór sanitarny na obszarze miast Chorzów oraz Świętochłowice o łącznej powierzchni: 46,51 km². PPIS w Chorzowie obejmuje swoim nadzorem ludność w liczbie 143 674, w tym dzieci i młodzież objęta PSO – 24 731 osób.

2. Sekcja Epidemiologii – sytuacja epidemiologiczna na nadzorowanym terenie

W 2025 roku Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie (zwana dalej PSSE w Chorzowie) prowadziła działania związane z zapobieganiem oraz zwalczaniem chorób zakaźnych, zakażeń oraz zatruc u ludzi, przeprowadzała wywiady epidemiologiczne z osobami chorymi i zakażonymi, prowadziła monitoring bieżącej sytuacji epidemicznej, prowadziła statystyki oraz realizowała sprawozdawczość w tym zakresie. Kontynuowano nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych przewidzianych obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych oraz gospodarką preparatami szczepionkowymi. Podejmowano działania w ramach zgłaszanych przez mieszkańców interwencji. Prowadzono nadzór nad zakładami lecznictwa w zakresie oceny stanu sanitarnego, opracowania, oceny stopnia wdrożenia i realizacji procedur zapobiegających zakażeniom szpitalnym, prawidłowości działań Komitetów i Zespołów Kontroli Zakażeń Szpitalnych, w tym współpracy w zakresie występujących zakażeń i chorób zakaźnych.

Na bieżąco śledzona była sytuacja epidemiologiczna w powiecie, ze szczególną uwagą ukierunkowaną na rozwój wydarzeń dotyczących poziomu i transmisji zakażeń. Cyfrową obsługę procesów związanych z epidemiologią wspierało szereg systemów teleinformatycznych, w tym m.in. System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS), EpiBaza, System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych (SRWE), Rejestr Ognisk Epidemicznych (ROE), Elektroniczny Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS). Do SEPIS na bieżąco wprowadzono przesyłane przez nadzorowane obiekty Miesięczne raporty szpitalnych badań mikrobiologicznych. Zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Zdrowia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych, raporty i sprawozdania dot. szczepień ochronnych składane są wyłącznie drogą elektroniczną poprzez portal e-Sanepid. Od września 2025r. Państwowa Inspekcja Sanitarna uruchomiła nową e-usługę – zgłaszanie interwencji on-line poprzez platformę e-Sanepid.

Od kwietnia 2025r. w Polsce wprowadzono:

- ✓ bezpłatne szczepienia przeciw wirusowi RSV dla dwóch grup: kobiet w ciąży (w celu ochrony niemowląt) oraz osób po 65. roku życia, a także 50% refundację dla seniorów w wieku 60-64 lat;

- ✓ bezpłatna szczepionka na półpasiec dla osób w wieku 65 lat i starszych, które mają zwiększone ryzyko zachorowania oraz z 50% refundacją dla osób w wieku 18-64 lat o zwiększonym ryzyku.

PSSE w Chorzowie prowadziła dystrybucję do świadczeniodawców szczepionek zakupionych przez Ministra Zdrowia na potrzeby realizacji następujących rodzajów szczepień:

1. szczepienia w ramach Programu Szczepień Ochronnych (PSO), który obejmują:
 - ✓ obowiązkowe szczepienia kalendarzowe dzieci i młodzieży do 19 r.ż.;
 - ✓ obowiązkowe szczepienia poekspozycyjne (błonica, tężec i wścieklizna) – niezależnie od wieku osoby narażonej,
 - ✓ bezpłatne szczepienia dla osób należących do wybranych grup wieku oraz ryzyka zachorowania (m.in. osoby po przeszczepieniach narządów i szpiku),
2. szczepienia akcyjne – dobrowolne szczepienia koordynowane przez państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych w przypadku wystąpienia ognisk niektórych chorób zakaźnych (m.in. odra, choroba menigokokowa, wirusowe zapalenie wątroby typu A),
3. szczepienia zalecane przeciw HPV dla dzieci i młodzieży w wieku od 9 do 14 r.ż., które są wykonywane w ramach Programu szczepień przeciw HPV stanowiącego część Narodowej Strategii Onkologicznej (NSO).
4. szczepienia zalecane przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży (wykonywane od 27. do 36. tygodnia ciąży, w uzasadnionych przypadkach zagrożenia przedwczesnym porodem – po ukończeniu 20. tygodnia ciąży).

Dodatkowo, w sezonie 2025-2026 PSSE w Chorzowie prowadziła dystrybucję szczepionek przeciw COVID-19 do świadczeniodawców.

Od kwietnia 2025r. PPIS w Chorzowie realizował ogólnopolską kontrolę realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży.

Od czasu rozpoczęcia konfliktu zbrojnego na terenie Ukrainy PPIS w Chorzowie prowadzi czynny nadzór nad placówkami, które zadeklarowały możliwość zapewnienia miejsc pobytowych dla osób napływających z terenów objętych wojną. W roku sprawozdawczym na terenie miasta Świętochłowice nie zgłoszono ww. obiektów.

W roku 2025 kontynuowano współpracę z instytucjami, służbami oraz innymi podmiotami w zakresie realizowania ustawowych obowiązków Inspekcji.

2.1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Ogółem w roku 2025 w ramach sprawowanego nadzoru nad miastem Świętochłowice wykazano w sprawozdaniach o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach – 1980 przypadków.

Tabela 1 Porównanie ogólnej liczby wybranych jednostek chorobowych oraz hospitalizacji na terenie miasta Świętochłowice w 2024 i 2025 roku

Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	2024		2025		Trend
		Liczba	hospitalizacja	liczba	hospitalizacja	
A02.0; A02.1; A02.2-8	Salmonelloza	9	7	4	4	↓
A04.0-9; A05.0-9	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe oraz zatrucia pokarmowe	74	67	75	71	↑
A07.1	Giardioza (lamblioza)	3	2	5	0	↑

A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe	54	40	80	41	↑
A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	73	2	37	1	↓
A15-19	Gruźlica	8	8	4	4	↓
A31	Mikobakteriozy – inne i BNO	0	0	0	0	nd.
A32	Listerioza	0	0	0	0	nd.
A37	Krztusiec	16	2	6	0	↓
A38	Płonica	99	3	17	0	↓
A39.0; A39.8/G05.0; A39.1-4; A39.5-9	Choroba meningokokowa, inwazyjna	1	1	1	1	bez zmian
A46; A48.3; B95.0/O85; B95.0	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	12	2	8	0	↓
A48.1; A48.2	Legioneloza	0	0	0	0	nd.
A50-A53	Kiła	3	0	3	0	bez zmian
A54	Rzeżączka	1	0	0	0	↓
A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chłamydie	1	0	1	0	bez zmian
A69.2	Borelioza z Lyme	24	0	54	1	↑
-	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	0	0	nd.
Z20.3/Z24.2;Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień	3	0	12	0	↑
A84; B00.4; A81.1; A83; A85; B02.0; A86; A87.0; B00.3; A87.1-9; B02.1	Kleszczowe oraz inne wirusowe zapalenie mózgu oraz wirusowe zapalenie opon mózgowych	1	1	0	0	↓

A90-1	Gorączka Denga (klasyczna lub krwotoczna)	0	0	0	0	nd.
B01	Ospa wietrzna	302	1	173	2	↓
B05	Odra	0	0	0	0	nd.
B06	Różyczka	0	0	0	0	nd.
B15; B16; B18.0-1; B17.1; B18.2; B17.0,2-9; B18.8-9; B19	Wirusowe zapalenie wątroby	6	0	13	3	↑
Z21; B20-B24	HIV, AIDS	1	1	2	0	↑
B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	2	0	2	0	bez zmian
B95.3/G04.2; G00.1; A40.3; J13; B95.3	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	5	5	4	4	↓
B96.3/G04.2; G00.0; A41.3; A49.2; J14; B96.3	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna	0	0	0	0	nd.
G01; G04.2; G05.0; G00.2-8; G04.2; G00.9; G04.2; G03	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu oraz zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	2	2	1	1	↓
G04.8-9	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone	0	0	0	0	nd.
J10	Grypa	1	1	11	11	↑
U07.1-2	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	651	37	405	37	↓
J12.1; J20.5; J21.0; B97.4	Zakażenia wirusem RSV	33	17	87	22	↑
J10-J11	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	389	20	893	22	↑

2.2. Ogniska epidemiczne

W 2025r. na terenie Świętochłowic zarejestrowano 5 ognisk epidemicznych:

- ✓ 4 ogniska zakażeń szpitalnych
2 ogniska dotyczyły zakażeń wywołanych koronawirusem SARS-CoV-2,
2 ogniska wywołane przez bakterię *Clostridioides difficile*.
- ✓ 1 ognisko spowodowane koronawirusem SARS-CoV-2 zarejestrowano w podmiocie leczniczym udzielającym stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych, innych niż szpitalne.

2.3. Szczepienia ochronne

2.3.1. Szczepienia ochronne - analiza wykonawstwa szczepień ochronnych

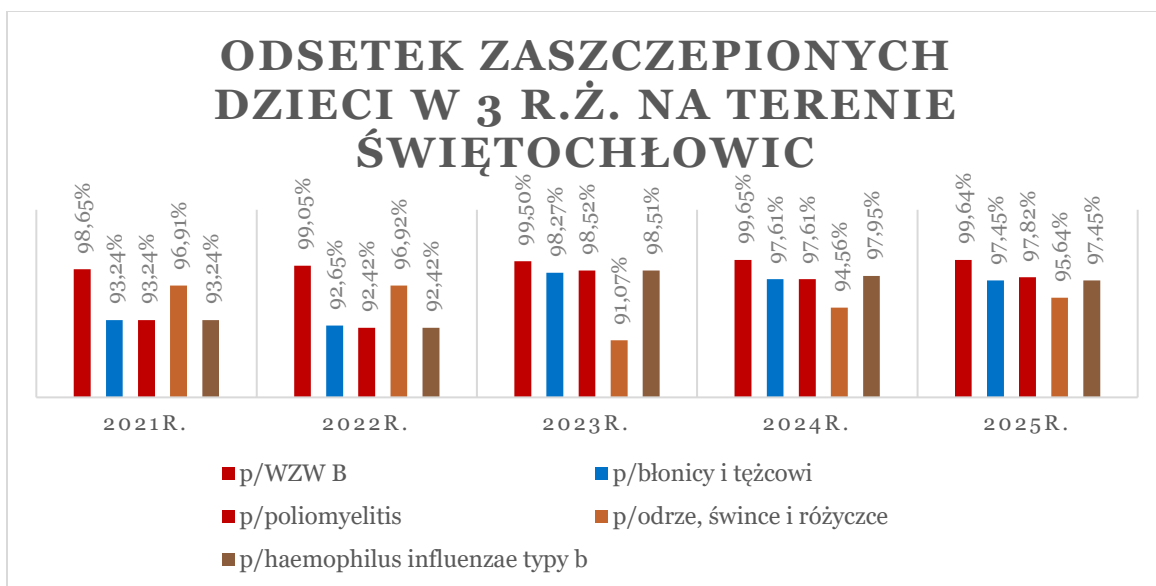
W roku 2025 na terenie miasta Świętochłowice sprawowano nadzór nad 14 punktami szczepień. Obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci i młodzieży od 0-19 r.ż. wykonywane były w 7 poradniach dziecięcych i 1 oddziale noworodkowym.

U świadczeniodawców zlokalizowanych na terenie Świętochłowic znajdowało się łącznie 8 130 kart uodpornienia (stan na dzień 31 grudnia 2025 r.).

W zakresie wykonywanych zadań PSSE w Chorzowie przygotowywała zamówienia na preparaty szczepionkowe służące do realizacji obowiązkowych oraz wybranych zalecanych szczepień ochronnych. Do obowiązków wynikających z nadzoru nad szczepieniami ochronnymi należy także przechowywanie i dystrybucja szczepionek do podmiotów leczniczych.

2.3.2. Szczepienia obowiązkowe

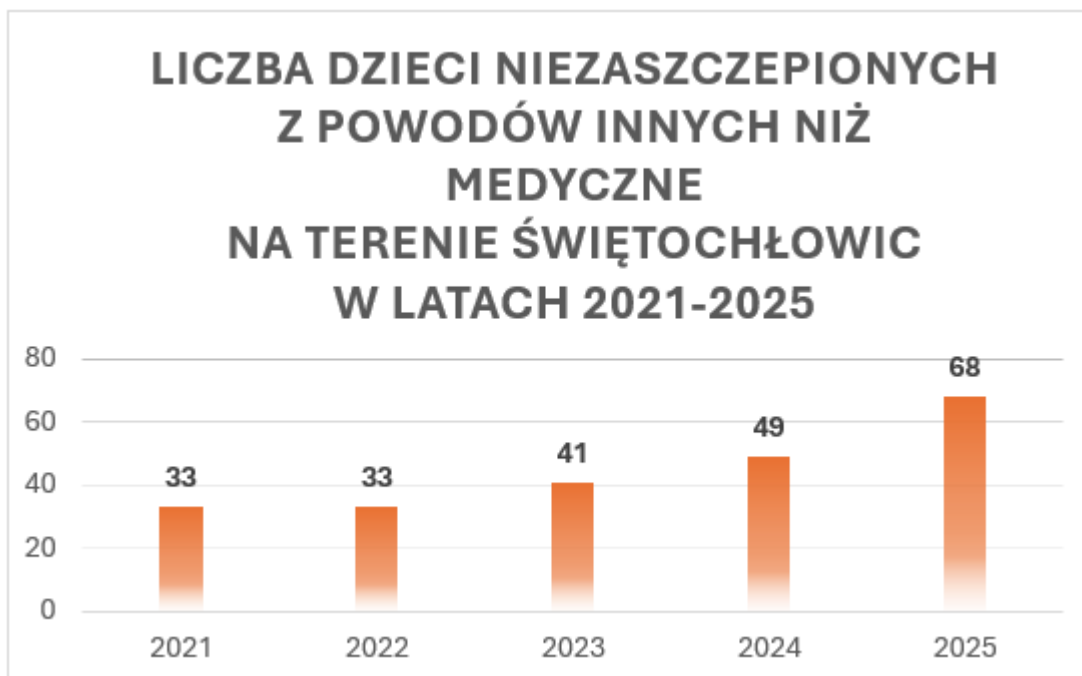
Stan uodpornienia dzieci w 1 r.ż. p/gruźlicy wynosił 99,51%. Uodpornienie dzieci w 1 r.ż. p/WZW B wynosiło 73,04%. W 2 r.ż. uodporniono 98,41%. Uodpornienie p/błonicy, tężcowi i krztuścowi dzieci w 1 r.ż. wynosiło 45,10%. IV dawkę uzupełniającą w 2 r.ż. przyjęło 23,81% dzieci. 48,68% dzieci w 6 r.ż. przyjęło I dawkę przypominającą. II dawkę szczepionki p/błonicy, tężcowi i krztuścowi podano 46,19% dzieci w 14 r.ż. III dawkę uodporniono 56,41% dzieci w 19 r.ż. Uodpornienie dzieci w 1 r.ż. p/*poliomyelitis* wynosiło 49,51%. III dawkę uzupełniającą w 2 r.ż. podano 53,57% dzieci. Dawkę przypominającą w 6 r.ż. podano 48,68% dzieci. W 2 r.ż. p/świnie, odrze, różyczce uodporniono 75,79% dzieci. Dawkę przypominającą w 6 r.ż. podano 49,47% dzieci. Stan uodpornienia dzieci w 1 r.ż. p/ *Haemophilus influenzae* typu b wynosił 45,10%. W 2 r.ż. dawki uzupełniające otrzymało 40,08% dzieci. Stan uodpornienia dzieci w 1 r.ż. p/ *Streptococcus pneumoniae* wynosił 66,18%. W 2 r.ż. III dawkę uzupełniającą otrzymało 66,67% dzieci. Poniżej przedstawiono stan uodpornienia dzieci w 3r.ż. zamieszkujących na terenie miasta Świętochłowice (Rysunek nr 1).

Rysunek 1 Odsetek zaszczepionych dzieci w 3 r.ż. na terenie Świętochłowic

Dzieci ze środowisk opornych, które nie zgłaszają się w wyznaczonym terminie do szczepienia, bądź w ogóle nie realizują obowiązku szczepień ochronnych zgłaszane są wraz z rodzicami lub opiekunami prawnymi przez poradnie imienne do PSSE w Chorzowie.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. poradnie zlokalizowane na terenie Świętochłowic wykazały 68 dzieci niezaszczepionych z powodów innych niż medyczne (Rysunek 2).

Rysunek 2 Liczba dzieci których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych na terenie Świętochłowic 2021-2025

Na przestrzeni lat można zauważyć znaczny wzrost liczby dzieci niezaszczepionych z powodów innych niż medyczne.

W stosunku do osób nierealizujących obowiązku szczepień Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie prowadzi postępowania wyjaśniające przyczyny niestawiania się na szczepienia ochronne.

2.3.3. Szczepienia zalecane

W roku 2025 kontynuowano szczepienia zalecane przeciw krztuścowi u kobiet w ciąży, preparaty szczepionkowe wydawane były na podstawie złożonych zapotrzebowań do punktów szczepień.

Od września 2025 r. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna rozpoczęła dystrybucję szczepionek przeciw COVID-19. Z tut. Stacji do punktów szczepień oraz aptek zlokalizowanych na terenie Świątchłowic wydano 370 ww. preparatów szczepionkowych przeznaczonych do uodpornienia dzieci powyżej 12 r.ż. oraz osób dorosłych, a także 1 preparat szczepionkowy (fiolka wielodawkowa przeznaczona do przygotowania 10 dawek) do uodpornienia dzieci w wieku 6 miesięcy – 11 lat.

Dokumentowanie wykonanych szczepień zalecanych wraz z informacją o kwalifikacji pacjenta dokonywane jest w systemie informatycznym „e-karta Szczepień” dostępnym m.in. w aplikacji Gabinet.gov.

2.3.4. Kontrole w zakresie szczepień ochronnych

W związku z prowadzonym bieżącym nadzorem sanitarnym, w zakresie szczepień ochronnych skontrolowano 12 punktów szczepień, przeprowadzając łącznie 24 kontrole, w tym 1 kontrolę doraźną. W ramach sprawowanego nadzoru przeprowadzane były kontrole w punktach szczepień, których zakres obejmował:

- ✓ prawidłowe realizowanie Programu Szczepień Ochronnych z uwzględnieniem przestrzegania wytycznych dotyczących zachowania terminów i odstępów między szczepieniami;
- ✓ przeprowadzanie kwalifikacji przed wykonaniem szczepienia ochronnego;
- ✓ prawidłową gospodarkę szczepionkami zakupionymi do realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych;
- ✓ zachowanie zasad łańcucha chłodniczego podczas transportu oraz przechowywania szczepionek;
- ✓ sporządzanie sprawozdań z przeprowadzonych szczepień oraz raportów o przypadkach niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych;
- ✓ prawidłowe prowadzenie dokumentacji dot. szczepień ochronnych w tym sposób przekazywania kart uodpornienia;
- ✓ zachowanie zasad higieny podczas wykonywania szczepień;
- ✓ postępowanie w przypadku podejrzenia lub rozpoznania niepożądanego odczynu poszczepiennego oraz prowadzenie dokumentacji w tym zakresie.

Podczas przeprowadzonych kontroli w zakresie oceny wykonawstwa szczepień ochronnych nie stwierdzono nieprawidłowości skutkujących wydaniem mandatu karnego.

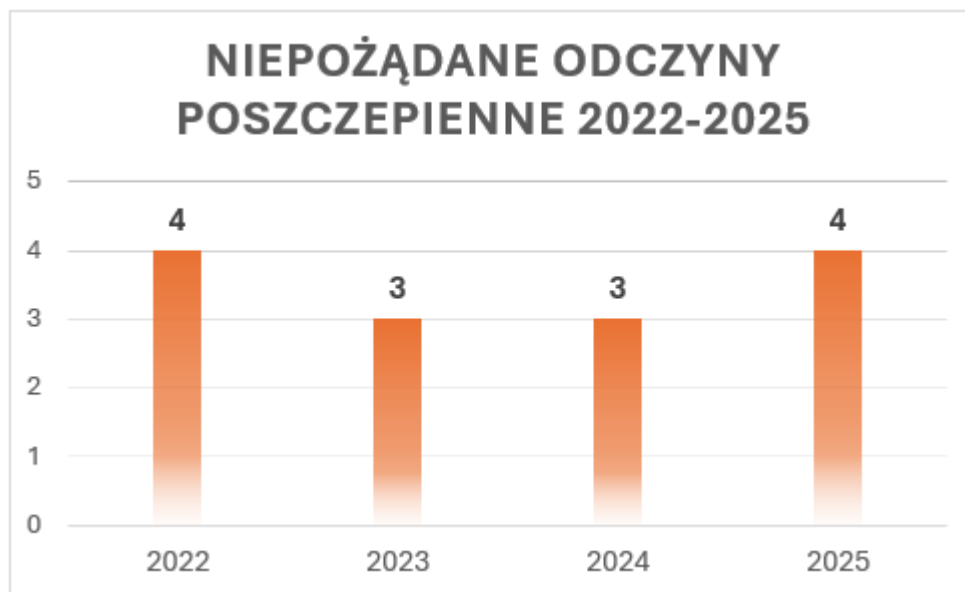
Podczas 1 kontroli stwierdzono nieprawidłowości skutkujące wydaniem zaleceń doraźnych w związku z brakiem nadzoru nad wdrożeniem procedur dot. przechowywania preparatów szczepionkowych.

Od kwietnia 2025 r. PPIS w Chorzowie realizował ogólnopolską kontrolę realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży. Podczas I etapu kontroli od kwietnia do lipca 2025 r. skontrolowano wszystkie punkty szczepień na nadzorowanym terenie, które posiadały karty uodpornienia dzieci i młodzieży i/lub aktywne deklaracji wyboru lekarza POZ. Skontrolowano 9 punktów szczepień, weryfikując łącznie 8362 karty uodpornienia i deklaracje dzieci i młodzieży (7876 kart uodpornienia oraz 486 deklaracji).

Podczas II etapu kontroli, który rozpoczął się w październiku 2025 r. zweryfikowano 1200 kart uodpornienia dzieci i młodzieży oraz deklaracji wyboru świadczeniodawcy.

2.3.5. Niepożądane Odczyny Poszczepienne

W 2025 r. z podmiotów leczniczych zlokalizowanych na terenie Świętochłowic zgłoszono 4 Niepożądane Odczyny Poszczepienne (Rysunek 3), wszystkie zostały zakwalifikowane przez lekarza jako łagodne. Objawy towarzyszące to m.in. nasilony odczyn w miejscu wstrzyknięcia, krostka ropna, epizod hypotoniczno-hyporeaktywny, zawroty głowy, osłabienie.

Rysunek 3 Niepożądane odczyny poszczepienne 2022-2025

2.4. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie sprawuje nadzór zapobiegawczy i bieżący nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą na terenie miasta Chorzów. Nadzór ten uwzględnia ocenę utrzymania właściwego stanu sanitarno- higienicznego i technicznego, stanu czystości bieżącej i mikrobiologicznej, procesów dekontaminacji narzędzi i sprzętu medycznego, procedur postępowania, kontroli wewnętrznej oraz zabezpieczenia p/epidemicznego.

W roku sprawozdawczym podczas kontroli w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w większości obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości. W kontrolach kwestionowanych najczęstszą przyczyną wydania decyzji był zły stan sanitarno-higieniczny i techniczny placówek, głównie z powodu niedostosowania placówek do obowiązujących przepisów.

2.4.1. Stan sanitarny szpitali

Na terenie Świętochłowic znajduje się 1 szpital tj. Szpital Powiatowy przy ul. Chorzowskiej 36, którego podmiotem leczniczym jest Zespół Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. przy ul. Chorzowskiej 38. Dodatkowo, na terenie Świętochłowic zarejestrował swoją działalność 1 szpital jednooddzinowy (NZOZ PMR ul. Katowicka 11).

W roku sprawozdawczym w ww. grupie w zakresie bieżącego nadzoru nad placówkami lecznictwa przeprowadzono łącznie 2 kontrole, w tym kontrole w zakresie oceny stanu sanitarno-porządkowego oraz działalności Zespołu i Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych i sposobu monitorowania zakażeń szpitalnych i drobnoustrojów alarmowych.

Podczas kontroli w zakresie oceny stanu sanitarno-porządkowego stwierdzono nieprawidłowości które skutkowały wydaniem decyzji administracyjnej. Usterki dotyczyły złego stanu technicznego pomieszczeń (m.in. brudne ściany, sufity) oraz wyposażenia (brak zmywalnej powierzchni mebli w pomieszczeniach w których udzielane są świadczenia zdrowotne). Decyzja dotyczyła również braku urządzeń przeciwśrodkowych w salach chorych ekspozycyjnych na nadmierne naświetlenie. Kontrola sprawdzająca wykonanie nałożonych na Stronę obowiązków zostanie wykonana w 2027r.

PPIS w Chorzowie w roku sprawozdawczym wydał 3 decyzje zmieniające termin usunięcia nieprawidłowości ujętych w decyzjach wydanych w latach poprzednich. Niemożność terminowego zrealizowania nałożonych decyzji wynikała głównie z konieczności zachowania ciągłości udzielania świadczeń medycznych oraz z ograniczonych zasobów finansowych.

W roku sprawozdawczym w szpitalu przeprowadzono dodatkowo 4 kontrole sprawdzające, których celem było zweryfikowanie usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych na poprzednich kontrolach. Podczas przeprowadzonych kontroli ustalono, iż obowiązki zawarte w wydanych decyzjach zostały wykonane.

W tej grupie obiektów w zakresie oceny stanu sanitarno-porządkowego nie wydano mandatów karnych.

Na terenie Świętochłowic nie ma zlokalizowanej Centralnej Sterylizatorni. Decyzja została prolongowana do 31.12.2026r. Narzędzia/ sprzęt medyczny wielorazowego użytku po użyciu jest wstępnie dezynfekowany. Dezynfekcja odbywa się w wydzielonych pomieszczeniach lub miejscach w oddziałach szpitalnych i poradniach przyszpitalnych, zgodnie z wymogami. Następnie narzędzia/ sprzęt są przesyłane do zewnętrznej Centralnej Sterylizatorni.

2.4.2. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych, innych niż szpitalne

Zespół Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. w swoich strukturach posiada zarejestrowany Zakład Opiekuńczo-Leczniczy.

W roku sprawozdawczym w ww. obiekcie przeprowadzono łącznie 2 kontrole:

- ✓ 1 kontrolę kompleksową z zakresu oceny stanu sanitarno-porządkowego - kontrola zakończyła się wydaniem decyzji administracyjnej z terminem realizacji do dnia 31.05.2026r. Stwierdzone nieprawidłowości dot. złego stanu technicznego pomieszczeń (m.in. brudne ściany, sufity) oraz wyposażenia (brak zmywalnej powierzchni mebli w pomieszczeniach w których udzielane są świadczenia zdrowotne), braku umywalki z ciepłą i zimną wodą, dozownika z mydłem w płynie, pojemnika z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnika na zużyte ręczniki w pomieszczeniach w których udzielane są świadczenia zdrowotne. Nieprawidłowości dot. również braku dostępu do łóżek na salach chorych z 3 stron, w tym 2 dłuższych. W związku z koniecznością dostosowania pomieszczeń do wymogów, obiekt na czas trwających prac modernizacyjnych przeniesiony został z ul. Szpitalnej 2 na ul. Chorzowską 36, o czym Strona poinformowała PPIS w Chorzowie.
- ✓ 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie decyzji wydanej w latach poprzednich.

Dla przedmiotowej grupy nie wydano zaleceń doraźnych ani mandatu karnego.

2.4.3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych

Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice

Na terenie Świętochłowic pod nadzorem PPIS w Chorzowie znajduje się 21 obiektów udzielających świadczenia ambulatoryjne, w tym 1 filia ambulatoryjnych podmiotów leczniczych, której siedziba zlokalizowana jest poza nadzorowanym terenem.

W zakresie bieżącego nadzoru nad ww. obiektami w 2025 r. Sekcja Epidemiologii przeprowadziła 17 kontroli w 10 obiektach, w tym 10 kontroli kompleksowych w zakresie oceny stanu sanitarno-porządkowego, 6 kontroli sprawdzających w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami oraz 1 kontrolę w zakresie zgłaszalności chorób zakaźnych.

W 2025 r. w wyniku nieprawidłowości stwierdzonych w tej grupie obiektów wydano 3 decyzje administracyjne nakazujące doprowadzenie do stanu zgodnego z wymogami ścian, sufitów, powierzchni mebli.

Spośród wydanych decyzji, 2 zostały wykonane przez Stronę w roku sprawozdawczym, wykonanie pozostałej zostanie sprawdzone w roku 2026.

W roku sprawozdawczym dla tej grupy obiektów podczas 3 kontroli wydano zalecenia doraźne. Najczęstsze nieprawidłowości dotyczyły braku nadzoru i/lub wdrożeniu procedur postępowania zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym.

Wykonanie 2 zaleceń doraźnych zrealizowane zostało przez Stronę w roku sprawozdawczym, wykonanie 1 pozostałych zaleceń zostanie sprawdzone w roku 2026.

Dla tej grupy obiektów w roku sprawozdawczym nie wydano mandatów karnych.

Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne

Pod nadzorem PPIS w Chorzowie znajduje się 5 zakładów świadczących usługi w zakresie badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne, w tym 3 filie ambulatoryjnych podmiotów leczniczych, których siedziby zlokalizowane są poza nadzorowanym terenem.

W roku sprawozdawczym nie skontrolowano zakładów z ww. grupy.

Zakłady rehabilitacji leczniczej

Pod nadzorem PPIS w Chorzowie na terenie Świętochłowic znajduje się 6 zakładów rehabilitacji leczniczej.

W roku sprawozdawczym nie skontrolowano zakładów z ww. grupy.

Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne – inne

W tej grupie zarejestrowanych jest 14 obiektów, w tym 1 filia ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 5 obiektów – nie wydano decyzji administracyjnej, zaleceń doraźnych ani mandatów karnych.

2.4.4. Stan sanitarny praktyk zawodowych lekarzy

Na terenie Świętochłowic zarejestrowanych jest 29 praktyk zawodowych lekarskich i 2 praktyki pielęgniarские. W tej grupie obiektów w 2025 r. przeprowadzono 6 kontroli w 4 obiektach.

Dla 1 gabinetu indywidualnej praktyki lekarskiej wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości, która dotyczyła doprowadzenia do stanu zgodnego z wymogami ścian oraz drzwi w pomieszczeniach w których udzielane są świadczenia zdrowotne. Dodatkowo, podczas kontroli wydano zalecenia doraźne dot. braku wdrożenia procedur zapobiegających zakażeniom oraz chorobom zakaźnym oraz niewłaściwego postępowania z odpadami medycznymi. Podczas kontroli nałożono również mandat karny w wysokości 200,00 zł za naruszenie obowiązku czystości oraz przeterminowany, niewłaściwie przechowywany sprzęt jednorazowy. W roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrole sprawdzające, która potwierdziły wykonanie obowiązków nałożonych na Stronę.

2.4.5. Inne obiekty

PPIS w Chorzowie na terenie Świętochłowic nadzoruje 3 obiekty świadczące usługi medyczne nie będących podmiotami leczniczymi. Ta ostatnia grupa obiektów to głównie pracownie protetyczne. W tej grupie obiektów w 2025r. roku przeprowadzono 1 kontrolę - nie wydano decyzji administracyjnej, zaleceń doraźnych ani mandatów karnych.

2.5. Akcje deratyzacyjne

Na terenie Świętochłowic prowadzono 1 akcję deratyzacyjną w okresie wiosennym oraz 1 akcję w okresie jesiennym, zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Świętochłowice. Podczas kontroli weryfikujących przeprowadzonych ww. akcji nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.6. Interwencje

2.6.1. Dotyczące podmiotów leczniczych

W roku sprawozdawczym nie wpłynęły skargi dot. podmiotów leczniczych.

2.6.2. Dotyczące obecności gryzoni

W roku sprawozdawczym wpłynęły 2 interwencje dotyczące obecności gryzoni na terenie posesji. O złożonej przez mieszkańców interwencji zawiadamiani są (pisemnie lub telefonicznie) właściciele lub zarządcy nieruchomości w celu przeprowadzenia wspólnych kontroli, podczas których najczęściej stwierdzano trwające już w posesjach zabiegi deratyzacyjne.

2.6.3. Dotyczące obecności insektów i gołębi

W roku sprawozdawczym wpłynęły 3 interwencje w sprawie obecności insektów (pluskiew, obrzeżków) w mieszkaniach i budynkach mieszkalnych oraz 3 interwencje dot. zanieczyszczania przez ptaki balkonów i strychów. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych wydano cztery decyzje administracyjne, a w trakcie kontroli sprawdzających stwierdzono wykonanie wszystkich obowiązków.

3. Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia

3.1. Charakterystyka obiektów nadzorowanych

Zgodnie z ewidencją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie na terenie miasta Świętochłowic znajduje się 350 zakładów.

Największą grupę obiektów stanowią zakłady obrotu żywnością. W większości są to małe zakłady prowadzone przez prywatnych właścicieli.

Zakłady produkcyjne to głównie piekarnie i ciastkarnie prowadzące długoletnią działalność, w pomieszczeniach adaptowanych. W większości zakłady te wprowadziły zasady GHP, GMP i system HACCP. Zaopatrują one z reguły rynek lokalny.

Zakłady żywienia zbiorowego o łącznej liczbie 71 stanowią w części zakłady małej gastronomii (25). Zakłady te w dużej części spełniają wymagania dotyczące stanu technicznego i wyposażenia.

Część zakładów zlokalizowanych jest na tzw. „szlaku turystycznym” tzn. teren OSiR Skałka Świętochłowice.

3.2. Ocena stanu sanitarnego- ogólna

W roku 2025 w ewidencji znajdowało się 350 zakładów, z czego skontrolowano 192, w tym 2 miejsca obrotu wyrobami do kontaktu z żywnością. We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 248 kontroli sanitarnych, w tym 2 kontrole w miejscach obrotu wyrobami do kontaktu z żywnością.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 110 próbek żywności, 8 próbek sanitarnych, 0 próbek materiałów do kontaktu z żywnością. Przeprowadzono 12 teoretycznych analizy sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego oraz 2 laboratoryjne oceny posiłku.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono w 19 obiektach nieprawidłowości, a 4 obiekty było ocenione jako niezgodne na podstawie arkusza oceny zakładu. Stanowi to 2,4% w stosunku do wszystkich obiektów sklasyfikowanych.

Wydano 11 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, 3 prolongaty, nie oddano wniosków do sądu. Winnych uchybień ukarano 10 mandatami na łączną kwotę 2850 PLN. W 2025 roku nie złożono wniosków o ukaranie do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach.

3.3. Ocena stanu sanitarnego-szczegółowa

3.3.1. Zakłady produkcji żywności

W roku 2025 w ewidencji znajdowało się 21 zakładów z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 16. W obiektach tych przeprowadzono 24 kontrole. W grupie tej nie wydano decyzji nakazujących usunięcie uchybień technicznych, wydano 1 prolongatę, nałożono 1 mandat karny na kwotę 300 PLN. Stwierdzono 1 obiekt z nieprawidłowościami, a obiektów ocenionych jako niezgodne nie stwierdzono.

W 2025 roku w nadzorowanych zakładach produkujących żywność pobrano 42 próbki do badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych, organoleptycznych i sanitarnych. Zdyskwalifikowano 0 próbek, co stanowi 0% zbadanych ogółem. Wskaźnik ten jest taki sam jak w roku ubiegłym, kiedy to również nie zdyskwalifikowano żadnej próbki.

3.3.2. Zakłady obrotu żywnością

W roku 2025 skontrolowano 94 obiekty z 193 prowadzących działalność handlową na terenie nadzorowanym, w obiektach tych przeprowadzono 123 kontrole. Stwierdzono nieprawidłowości w 13 obiektach, a 3 obiekty oceniono jako niezgodne:

- ✓ za wprowadzanie do obrotu środków spożywczych przeterminowanych.

W grupie tej wydano 6 decyzji nakazujących, 2 prolongaty oraz nałożono 7 mandatów na kwotę 1550 PLN.

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- ✓ zły bieżący stan sanitarno-porządkowy,
- ✓ nieprzestrzeganie GHP i uproszczonego systemu HACCP (m.in. brak zapisów),
- ✓ wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych.

Ogółem w miejscach obrotu pobrano do badań 74 próbki żywności, z czego zakwestionowano 0 próbek, co stanowi 0% zbadanych ogółem. Wskaźnik ten jest taki sam jak w roku ubiegłym, kiedy to również nie zdyskwalifikowano żadnej próbki.

3.3.3. Zakłady żywienia zbiorowego

W 2025 roku skontrolowano 80 zakładów żywienia zbiorowego, w których przeprowadzono 101 kontrole, w 5 obiektach stwierdzono nieprawidłowości, a 1 obiekt oceniono negatywnie:

- ✓ za wprowadzanie do obrotu środków spożywczych przeterminowanych.

W grupie tej wydano 5 decyzji nakazujących oraz nałożono 2 mandaty na kwotę 1000 PLN.

Najczęstsze uchybienia :

- ✓ zły stan sanitarny,
- ✓ nieprzestrzeganie GHP i systemu HACCP.

W obiektach tych pobrano 2 posiłki obiadowe do oceny laboratoryjnej, z czego 1 posiłek został zakwestionowany z uwagi na zbyt wysoką podaż soli.

3.4. Ocena transportu żywności

W 2025 roku nadzorem objętych zostało 12 firm transportowych przewożących żywność, 2 firmy skontrolowano- przeprowadzono w nich 2 kontrole. Mandatów karnych nie nałożono.

3.5. Akcja WODY BUTELKOWANE

W ramach akcji WODY BUTELKOWANE w sezonie letnim przeprowadzono 1 kontrolę tematyczną, podczas której oceniono warunki przechowywania oraz znakowanie wód mineralnych i źródlanych w obiekcie zlokalizowanym na terenie Świętochłowic.

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości - nie nałożono mandatu karnego ani nie wydano decyzji nakazującej. Warunki przechowywania wód butelkowanych były również weryfikowane podczas kontroli kompleksowych; także w tym zakresie nie stwierdzono uchybień.

3.6. Jakość zdrowotna środków spożywczych

3.6.1. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

W 2025 roku przebadano laboratoryjnie 74 próbki krajowych środków spożywczych, pobranych w różnego rodzaju obiektach żywieniowo – żywnościowych:

- ✓ w zakresie oznaczania zanieczyszczeń mikrobiologicznych - 35,
- ✓ w zakresie oznaczania zanieczyszczeń chemicznych - 29,
- ✓ w zakresie oznaczania zanieczyszczeń biologicznych - 0,
- ✓ w zakresie oznaczania zanieczyszczeń fizycznych – 1,
- ✓ w zakresie oceny organoleptycznej - 7,
- ✓ wyłącznie w zakresie znakowania - 2.

Ponadto pobrano 8 próbek w kierunku badań sanitarnych.

W 2025 roku pod względem znakowania oceniono 20 próbek krajowych środków spożywczych. W 2025 roku zdyskwalifikowano 1 próbkę- posiłek obiadowy.

3.6.2. Jakość zdrowotna środków spożywczych z importu i UE.

Przebadano 36 próbek żywności z Unii Europejskiej i importu, w tym 15 pod względem parametrów mikrobiologicznych, 12 próbek pod względem parametrów chemicznych, 6 próbek w zakresie oznaczania zanieczyszczeń biologicznych, 3 próbki w zakresie oznaczenia zanieczyszczeń fizycznych oraz 0 próbek w zakresie oceny organoleptycznej.

W ramach przebadanych próbek oceniono 1 próbkę pod względem zgodności znakowania z aktualnymi przepisami. Próbek nie zdyskwalifikowano.

3.7. Nadzór nad materiałami do kontaktu z żywnością

W 2025 roku przeprowadzono 2 kontrole w miejscach obrotu materiałami do kontaktu z żywnością, nie pobrano próbek wyrobów do kontaktu z żywnością. Nie nałożono mandatów karnych, nie wydano decyzji administracyjnych.

3.8. Skargi i interwencje

W 2025 roku zgłoszono 9 interwencji, w tym 3 zostały potwierdzone (2 dotyczące stanu sanitarnego oraz 1 jednocześnie ze względu na jakość środków spożywczych i zły stan sanitarny). Jedną interwencję przekazano do innego urzędu (tj. PSSE w Gliwicach). Z 9 przyjętych interwencji 5 nie potwierdziło się. W ramach prowadzonych działań nie wydano decyzji nakazujących, natomiast nałożono 3 mandaty na kwotę 800 zł, nie złożono wniosków o ukaranie do ŚPWIS w Katowicach związku z interwencjami. W ramach skarg w zintegrowanym laboratorium nie zbadano próbek środków spożywczych dostarczonych przez konsumenta, pobrano jednak 1 próbkę środka spożywczego w ramach urzędowej kontroli celowanej, próbki nie kwestionowano.

3.9. Ocena i wnioski końcowe

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów żywnościowych uległ poprawie w stosunku do roku ubiegłego – stwierdzono mniej zakładów z nieprawidłowościami. W dalszym ciągu stwierdza się niezachowanie należytego stanu sanitarno-higienicznego oraz wprowadzanie do obrotu niewłaściwej jakości środków spożywczych. W stosunku do roku ubiegłego wydano tyle samo decyzji nakazujących, nałożono natomiast mniej mandatów karnych. Skontrolowane obiekty w większości oceniono jednak pozytywnie. Wprowadzono w nich i stosuje się zasady Dobrej Praktyki Higienicznej, w zakładach produkcyjnych w większości wprowadzono i stosuje się zasady systemu HACCP, a w pozostałych grupach obiektów uproszczone procedury na zasadach systemu HACCP.

4. Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska

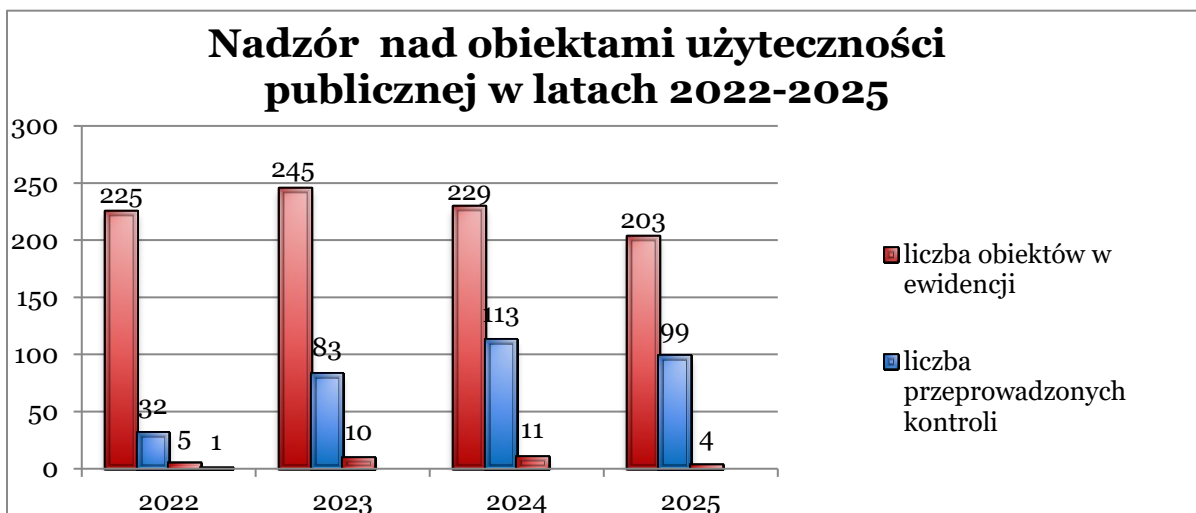
Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska sprawowała nadzór nad przestrzeganiem wymagań higieniczno-zdrowotnych w obiektach użyteczności publicznej oraz nad jakością sanitarną wody do spożycia przez ludzi, ciepłej wody użytkowej i wody na pływalniach.

Na terenie miasta Świętochłowice nadzorem objęto 203 obiekty użyteczności publicznej.

Są to m.in.: podmioty lecznicze, zakłady fryzjerskie i barberskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, gabinety tatuażu, ustępy publiczne i ogólnodostępne, pływalnie kryte i odkryte, domy pomocy społecznej, obiekty hotelarskie, sportowe, kulturalne, targowisko, apteki, stacje paliw, cmentarze, domy i zakłady pogrzebowe, przystanek kolejowy, tereny rekreacyjne.

W 2025 roku skontrolowano 88 obiektów użyteczności publicznej:

- przeprowadzono 99 kontroli,
- wydano 4 decyzje administracyjne nakazujące,
- nałożono 8 mandatów karnych na łączną kwotę 2250 zł.

Rysunek 4 Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej w latach 2022-2025

4.1. Podmioty lecznicze stacjonarne i całodobowe

W roku sprawozdawczym kontrolą objęto 2 obiekty lecznicze realizujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne. Kontrole przeprowadzono w zakresie oceny gospodarki wodno-ściekowej oraz postępowania z odpadami, bielizną i zwłokami. Ponadto, przeprowadzono kontrolę sprawdzającą w jednym z ww. obiektów, który w 2024 r. został oceniony jako zły pod względem higieniczno-sanitarnym. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie obowiązków decyzji wydanej w dniu 05.12.2024 r.

W skontrolowanych obiektach zapewniono prawidłową gospodarkę wodno-ściekową oraz postępowanie z odpadami, bielizną i zwłokami.

4.2. Pływalnie i parki wodne – ogółem

W tej grupie obiektów ujęto 2 pływalnie kryte całoroczne i 1 pływalnię odkrytą sezonową, których dysponentem jest gmina Świętochłowice. W 2025 roku skontrolowano 1 pływalnię krytą oraz 1 pływalnię odkrytą. Podczas kontroli sanitarnej przeprowadzonej w jednym z obiektów krytych, stwierdzono nieprawidłowości techniczne m.in. ślady po zalaniu z łuszczącą się farbą na suficie w strefie basenowej nad nieckami basenowymi, uszkodzone, z ubytkami kasetony sufitowe na widowni. W związku z powyższym, wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Obowiązki decyzji zostały wykonane terminowo, co potwierdziła przeprowadzona kontrola sprawdzająca w ww. obiekcie. Ponadto, w okresie sprawozdawczym skontrolowano czynną sezonowo pływalnię odkrytą.

W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że obiekt dysponuje 2 nieckami basenowymi (basen ekologiczny oraz brodzik z wodą uzdatnianą chemicznie) przebieralniami wolnostojącymi, szafkami na odzież klientów, pomieszczeniem dla ratowników, pomieszczeniem dla matki z dzieckiem oraz toaletami. W 2025 r. oddano do użytku zmodernizowany brodzik dla dzieci oraz nową stację uzdatniania wody basenowej.

Utrzymaniem bieżącej czystości skontrolowanych obiektów zajmują się pracownicy obiektów lub pracownicy firm zewnętrznych w ramach zawartych umów.

Uwzględniając zarówno stan higieniczno-sanitarny i techniczny, obydwa skontrolowane obiekty oceniono jako zadowalające.

4.3. Domy pomocy społecznej

W tej grupie wykazano 2 całodobowe obiekty, które w 2025 roku zostały skontrolowane.

Przeprowadzona w roku sprawozdawczym kontrola sanitarna w jednym z domów pomocy społecznej w Świętochłowicach, wykazała nieprawidłowości techniczne. Strona w terminie 7 dni od daty podpisania protokołu poinformowała tut. Organ o usunięciu stwierdzonych nieprawidłowości i wnioskuje o przeprowadzenie kontroli sanitarnej. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości technicznych. Wobec powyższego, odstąpiono od wydania decyzji administracyjnej. Obiekt oceniono jako zadowalający pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

W drugim skontrolowanym obiekcie, tj. w domu pomocy społecznej, który w 2024 r. został oceniony jako zły pod względem technicznym, przeprowadzono kontrolę sprawdzającą. Podczas ww. kontroli stwierdzono terminowe wykonanie obowiązków określonych w decyzji administracyjnej z dnia 12.12.2024 r. Ponadto, w ww. obiekcie przeprowadzona została w roku sprawozdawczym kontrola kompleksowa. Obiekt oceniono jako zadowalający pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

W skontrolowanych obiektach zapewniono prawidłowe postępowanie z odpadami medycznymi i bielizną oraz dostateczne wyposażenie w preparaty dezynfekcyjne i czystościowe.

4.4. Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W ewidencji ujęto 5 obiektów, w tym domy dziennego pobytu, ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy, środowiskowy dom samopomocy, świetlicę środowiskową. W 2025 roku skontrolowano wszystkie obiekty, które utrzymane były w należytym stanie higieniczno-sanitarnym i technicznym. Część obiektów dysponuje miejscami noclegowymi, zapewnia pomoc psychologiczną, rehabilitację, zajęcia dla dzieci lub seniorów. Uwzględniając zarówno stan higieniczno-sanitarny i techniczny, skontrolowane obiekty oceniono jako zadowalające.

4.5. Obiekty hotelarskie oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie – ogółem

W ewidencji wykazano 4 obiekty, w tym 3 obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie oraz 1 pensjonat. Obiekty różnicowane są pod względem wyposażenia i standardu świadczonych usług, 2 dysponują zaledwie kilkoma miejscami noclegowymi, trzeci prowadzi działalność w wielokondygnacyjnym budynku, oferując kilkadziesiąt miejsc noclegowych. W roku 2025 skontrolowano 2 obiekty, nie przeprowadzono kontroli sanitarnej w pensjonacie usytuowanym w centrum miasta. Zgodnie z pismem Strony obiekt jest nadal nieczynny, funkcjonuje jedynie część restauracyjna. Skontrolowane obiekty utrzymane były w należytym stanie higieniczno-sanitarnym i technicznym, zapewniono prawidłowe postępowanie z bielizną czystą i brudną. Bieżącym utrzymaniem czystości zajmuje się personel obiektów, zapewniono preparaty czystościowo-dezynfekcyjne, w widocznych miejscach umieszczono oznakowania słowno-graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych. Obydwa skontrolowane obiekty noclegowe oceniono jako zadowalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

4.6. Zakłady/salony świadczące usługi w branży beauty – ogółem

W ewidencji ujęto 78 zakładów, w tym 37 zakładów fryzjerskich i fryzjersko-barberskich, 5 zakładów kosmetycznych bez przerywania ciągłości tkanek, 3 solaria, 7 zakładów odnowy biologicznej bez przerywania ciągłości tkanek, 20 zakładów wykonujących zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek, 3 gabinety tatuażu (w tym 1 gabinet tatuażu z piercingiem) oraz 3 inne zakłady wykonujące zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek. W roku sprawozdawczym w tej grupie obiektów skontrolowano 41 zakładów, w tym:

- a) 10 zakładów fryzjerskich oraz fryzjersko-barberskich. Wszystkie skontrolowane obiekty utrzymane były w należytej czystości, wyposażone w dostateczną ilość preparatów dezynfekcyjnych, higienicznych, apteczki I pomocy przedlekarskiej oraz oznakowanie o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych. Ponadto, jeden ze skontrolowanych obiektów wyposażony jest w urządzenie solaryjne. Zakład utrzymany był w należytym stanie higieniczno-sanitarnym, wyposażony m.in. w okulary ochronne, preparaty do dezynfekcji urządzeń do opalania oraz dostateczny zapas środków higienicznych. W obiekcie obowiązywał bezwzględny zakaz korzystania z solarium osób poniżej 18 roku życia - w widocznych miejscach umieszczono stosowne informacje o zakazie udostępniania solarium zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium (Dz. U. z 2018 r. poz. 275). Pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym, wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako zadowalające;
- b) 4 zakłady kosmetyczne bez przerywania ciągłości tkanek. Skontrolowane obiekty utrzymane były w należytej czystości, wyposażone w dostateczną ilość preparatów dezynfekcyjnych, higienicznych,

apteczki i pomocy przedlekarskiej oraz oznakowanie o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych. Wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym oraz technicznym;

- c) 3 solaria. Wszystkie skontrolowane obiekty utrzymane były w należytym stanie higieniczno-sanitarnym, wyposażone m.in. w okulary ochronne, preparaty do dezynfekcji urządzeń do opalania oraz dostateczny zapas środków higienicznych. We wszystkich skontrolowanych obiektach obowiązywał bezwzględny zakaz korzystania z solarium osób poniżej 18 roku życia - w widocznych miejscach umieszczono stosowne informacje o zakazie udostępniania solarium zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium (Dz. U. z 2018 r. poz. 275).

Wszystkie skontrolowane w tej grupie obiekty zostały ocenione jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym;

- d) 19 zakładów kosmetycznych z naruszeniem ciągłości tkanek. W wyniku przeprowadzonych kontroli w tej grupie obiektów, za stwierdzone nieprawidłowości higieniczno-sanitarne na osoby odpowiedzialne nałożono 7 mandatów karnych, na łączną kwotę 2050 złotych. Stwierdzone nieprawidłowości higieniczno-sanitarne dotyczyły w większości brudnego i zakurzonego wyposażenia zakładów oraz braku preparatów do dezynfekcji narzędzi, powierzchni i rąk lub stosowania preparatów do dezynfekcji po terminie ważności. W roku sprawozdawczym, w tej grupie obiektów, wydano również 1 decyzję administracyjną nakazującą opracowania procedury zapewniającej ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi u ludzi oraz doprowadzenia do stanu zgodnego z wymaganiami ścianę w pomieszczeniu obiektu. Kontrole sprawdzające wykazały poprawę stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego obiektów.

Pod względem higieniczno-sanitarnym oraz technicznym 1 obiekt oceniono jako dobry, pozostałe skontrolowane obiekty ocenione zostały jako zadawalające;

- e) 2 zakłady tatuażu. W jednym ze skontrolowanych obiektów stwierdzono nieprawidłowości techniczne - łuszczącą się i odpadającą farbę na ścianie w pomieszczeniu socjalnym. W związku z powyższym, wydano decyzję administracyjną dot. usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości z terminem realizacji do dnia 31.03.2026 r. Obiekt oceniono jako zły pod względem technicznym, nie został unieruchomiony.

Ponadto, stwierdzono, iż w skontrolowanych obiektach do wykonywania zabiegów stosowane były wyłącznie narzędzia i sprzęt jednorazowego użytku, które po użyciu traktowane są jako odpady niebezpieczne i odbierane do unieszkodliwienia przez specjalistyczne firmy.

W skontrolowanych obiektach opracowano i wdrożono procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi u ludzi.

1 obiekt oceniono jako zły pod względem technicznym, pozostały skontrolowany obiekt oceniono jako zadawalający pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym;

- f) 1 zakład tatuażu i piercingu. W skontrolowanym obiekcie opracowano i wdrożono procedurę zapewniającą ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi u ludzi, zgodnie z którą podczas świadczenia usług stosowane są wyłącznie narzędzia i sprzęt jednorazowego użytku. Stosowane narzędzia i sprzęt po użyciu traktowane są jako odpady niebezpieczne i odbierane do unieszkodliwienia przez specjalistyczną firmę.

Obiekt oceniono jako zadowalający pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym;

- g) 2 inne zakłady wykonujące zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek. Obydwa skontrolowane zakłady wyposażone były w preparaty do dezynfekcji narzędzi, powierzchni oraz rąk. W obiektach do wykonywania usług stosowane są narzędzia i sprzęt jednorazowego oraz wielorazowego użytku. Obiekty oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

4.7. Tereny rekreacyjne (tereny zieleni, obiekty sportowe, plaże przy kąpieliskach, plaże bez kąpieliska)

W ewidencji ujęto 64 obiekty. Skontrolowano 12 obiektów, tj. teren rekreacyjny przy Ośrodku Sportu i Rekreacji „Skałka”, Wieże KWK „Polska” oraz place zabaw i piaskownice, których dysponentami są przedsiębiorstwa i spółdzielnie mieszkaniowe. W roku sprawozdawczym skontrolowano 10 placów zabaw i piaskownic. Przeprowadzone kontrole wykazały, że we wszystkich skontrolowanych piaskownicach, piasek został wymieniony przed sezonem. Wymiana piasku poprzedzona była wyczyszczeniem i zdezynfekowaniem piaskownic. Place zabaw wyposażone były w pojemniki na odpady komunalne i ławki oraz w regulaminy określające zasady korzystania z obiektów. Utrzymanie bieżącej czystości zarządcy zlecali firmom zewnętrznym.

Ponadto, w ramach projektu budżetu obywatelskiego, w sierpniu 2025 r. oddano do użytku tężnię solankową zlokalizowaną na terenie Parku im. Mieszkańców Helioo w Świętochłowicach. Teren wokół tężni został zagospodarowany, wyposażony w ławki oraz kosze do gromadzenia odpadów komunalnych. Skontrolowane obiekty oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

4.8. Cmentarze

W ewidencji ujęto 8 cmentarzy, w tym 1 komunalny i 7 wyznaniowych. W roku sprawozdawczym skontrolowano 5 cmentarzy – 1 komunalny i 4 wyznaniowe.

Wszystkie skontrolowane cmentarze są ogrodzone, usytuowane na utwardzonym podłożu, wyposażone w punkty wodne zaopatrzone w zimną wodę oraz kontenery przeznaczone do gromadzenia odpadów komunalnych.

W oparciu o wyniki przeprowadzonych kontroli cmentarze oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

4.9. Domy przedpogrzebowe/zakłady pogrzebowe – ogółem

Na nadzorowanym terenie znajduje się 5 domów przedpogrzebowych/zakładów pogrzebowych, z których w roku sprawozdawczym skontrolowano 3. Dwa obiekty posiadają prosektoria (w jednym obiekcie nie wykonuje się sekcji zwłok) oraz chłodnie do przechowywania zwłok, wszystkie dysponują środkami transportu do przewozu zwłok.

W oparciu o wyniki przeprowadzonych kontroli 1 ze skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym, a 2 obiekty oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

4.10. Ustępy publiczne i ogólnodostępne – ogółem

Na nadzorowanym terenie znajdują się 3 ustępy, w tym 2 ustępy publiczne, których dysponentem jest gmina Świętochłowice oraz 1 ustęp ogólnodostępny zlokalizowany w centrum handlowym. Nadal zawieszona jest działalność 1 z ustępów publicznych. W 2025 roku skontrolowano 2 ustępy (1 publiczny i 1 ogólnodostępny).

Skontrolowane obiekty wyposażone były w bieżącą zimną i ciepłą wodę, sprawne urządzenia sanitarne oraz w środki czystości, higieny i preparaty dezynfekcyjne.

Uwzględniając stan higieniczno-sanitarny i techniczny 1 skontrolowany obiekt oceniono jako dobry, 1 jako zadawalający.

4.11. Inne obiekty użyteczności publicznej (w tym obiekty policji, obiekty straży pożarnej, obiekty straży granicznej, apteki i inne)

W ewidencji ujęto 29 obiektów. Są to m.in. apteki, obiekty sportowe, obiekty kulturalne, stacje paliw, sklepy z odzieżą używaną, przystanki autobusowe, przystanek kolejowy, zakłady pogrzebowe oraz inne.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 12 obiektów, tj.:

- a) apteki. W ewidencji ujęto 10 obiektów, z których skontrolowano 4.
W roku sprawozdawczym w jednym z obiektów, w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych, na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny, na kwotę 200 złotych. Stwierdzone nieprawidłowości higieniczno-sanitarne dotyczyły brudnego i zakurzonego wyposażenia obiektu. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń doraźnych i poprawę bieżącego stanu higieniczno-sanitarnego. Skontrolowane apteki wyposażone były w preparaty do dezynfekcji rąk i powierzchni oraz informacje słowno-graficzne o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych.
Stan higieniczno-sanitarny i techniczny skontrolowanych obiektów oceniono jako zadawalający;
- b) obiekty sportowe. Na nadzorowanym terenie znajdują się 4 obiekty sportowe. Są to: kompleksy i kluby sportowe, sala sportowa, hala widowiskowo-sportowa oraz boisko. W roku sprawozdawczym skontrolowano 3 obiekty.
W trakcie kontroli przeprowadzonej w jednym z obiektów stwierdzono nieprawidłowości techniczne dotyczące m.in. braku ciepłej wody w punkcie poboru wody do sprzątanania w magazynie środków czystościowych i dezynfekcyjnych, miejscowego uszkodzenia powierzchni ścian i sufitów w pomieszczeniach obiektu oraz miejscowego uszkodzenia i ubytku materiału pokrywającego stalowe linki wyznaczające pole ringu w sali z ringiem bokserskim. Wobec powyższego, wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie powyższych nieprawidłowości. Kontrola sprawdzająca wykazała terminowe wykonanie obowiązków decyzji.
Skontrolowane obiekty dysponują zaplecami sanitarnymi z toaletami, natryskami i szatniami oraz zaopatrzone były w środki czystości i higieny. Stan higieniczno-sanitarny i techniczny skontrolowanych obiektów oceniono jako zadawalający;
- c) przystanki kolejowe. W ewidencji ujęto 1 obiekt, który skontrolowano w roku sprawozdawczym. Obiekt wyposażony był w ławki, kosze wyłożone workami foliowymi do gromadzenia odpadów komunalnych oraz informacje o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych. Utrzymanie bieżącej czystości obiektu zlecono firmie zewnętrznej. Obiekt oceniono jako zadawalający pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym;
- d) przystanki autobusowe. W ewidencji ujęto 2 przystanki. W roku sprawozdawczym skontrolowano obydwa. Tereny przystanków utrzymane były czysto, uporządkowane, wyposażone w kosze do gromadzenia odpadów komunalnych. Utrzymanie bieżącej czystości zlecone było specjalistycznej firmie zewnętrznej w ramach zawartej umowy. W widocznym miejscu umieszczone były oznakowania słowno-graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych. Skontrolowane obiekty oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym;
- e) pozostałe obiekty. W ewidencji ujęto 12 obiektów m.in. stacje paliw, hale targowe, obiekt kulturalny. W 2025 r. w tej grupie obiektów skontrolowano 2 stacje paliw, które wyposażone były w stanowiska paliwowe zaopatrzone w rękawiczki jednorazowego użytku, kosze na odpady komunalne wyłożone wkładem foliowym oraz w graficzno-słowne oznakowania o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych. Toalety zaopatrzone były w środki higieny, tj. mydło płynne w dozownikach, podajniki na ręczniki papierowe, papier toaletowy oraz pojemniki na odpady komunalne z wkładem foliowym. Za utrzymanie bieżącej czystości odpowiedzialni byli pracownicy obsługujący stacje.
Obydwa obiekty oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

4.12. Stan sanitarny środków transportu

4.12.1. Środki transportu do przewozu chorych

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnych środków transportu do przewozu chorych.

4.12.2. Środki transportu do przewozu zwłok i szczątków

W roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę 4 środków transportu do przewozu zwłok i szczątków, które spełniały wymagania techniczne i sanitarne rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie wydawania pozwoleń i zaświadczeń na przewóz zwłok i szczątków ludzkich (Dz. U. z 2007 r. nr 249 poz. 1866).

Skontrolowane środki transportu do przewozu zwłok i szczątków oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

4.12.3. Środki transportu do przewozu bielizny

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnych środków transportu do przewozu bielizny.

4.12.4. Inne kontrolowane środki transportu

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnych innych środków transportu.

4.13. Interwencje

W 2025 roku, do tut. Stacji, wpłynęło 8 interwencji, rozpatrzono 7, z których 3 były zasadne. Jedna z interwencji dotycząca zawilgocenia lokalu mieszkalnego została wycofana przez zgłaszającego przed jej rozpatrzeniem. W trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarnych, najczęściej potwierdzano zasadność interwencji dotyczących niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi (zakłady kosmetyczne). Ponadto, jako zasadną wykazano interwencje dotyczącą zalewania ściekami ganków piwnicznych terenu nieruchomości.

Rysunek 2. Rodzaje wniesionych interwencji w 2025 roku

Rysunek 3. Zasadność interwencji w latach 2022-2025 roku

W roku sprawozdawczym tut. Organ rozpatrywał dwie interwencje dotyczące niewłaściwego stanu sanitarnego w obiektach świadczących usługi kosmetyczne. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarne, wydano zalecenia doraźne dotyczące usunięcia nieprawidłowości oraz na osoby odpowiedzialne nałożono mandaty karne na łączne kwoty 900 zł. Ponadto, w związku z nieprawidłowościami technicznymi, stwierdzonymi w jednym z obiektów, wydano decyzję nakazującą ich usunięcie, kontrola sprawdzająca w ww. obiekcie dotycząca stwierdzonych nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych wykazała niewykonanie zaleceń doraźnych. W związku z powyższym, wydano drugą decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych. Przeprowadzone kontrole sprawdzające w obiektach wykazały wykonanie obowiązków wydanych decyzji nakazujących oraz poprawę stanu higieniczno-sanitarnego oraz technicznego. Zgłoszone i rozpatrzone interwencje dotyczące niewłaściwego stanu sanitarnego mieszkańców i związanych z tym uciążliwości były bezzasadne.

W przypadku interwencji zakwalifikowanych jako „inne” rozpatrzono dwa wystąpienia interwencyjne. Przeprowadzona kontrola sanitarna dotycząca zalania fekaliami ganków piwnicznych nieruchomości wykazała nieprawidłowości higieniczno-sanitarne. W związku z powyższym, wydano zalecenie doraźne, którego wykonanie potwierdziła przeprowadzona kontrola sprawdzająca. Natomiast, interwencja dotycząca gromadzenia ziemi wydobywanej z grobów i zanieczyszczania odpadami pochodzącymi z grobów tzw. pola urnowego, jednego z cmentarzy wyznaniowych, nie potwierdziła się.

W trakcie rozpatrywania interwencji podejmowano współpracę z funkcjonariuszami Policji i Straży Miejskiej, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, właścicielami/zarządcami budynków i nieruchomości oraz innymi komórkami organizacyjnymi w tut. Stacji.

4.14. Nadzór nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

W ramach postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, w roku sprawozdawczym wydano 5 decyzji administracyjnych, w tym:

- 4 decyzji administracyjne zezwalające na przeprowadzenie ekshumacji zwłok lub szczątków ludzkich;
- 1 decyzję administracyjną zezwalającą na wywóz urny z prochami ze Świętochłowic poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

Ponadto, w roku 2025 wydano 9 postanowień opiniujących sprowadzenia zwłok lub szczątków ludzkich z zagranicy do Świętochłowic.

4.15 Ocena jakości sanitarnej wody

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie prowadzi stały nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, ciepłej wody użytkowej oraz wody na pływalniach.

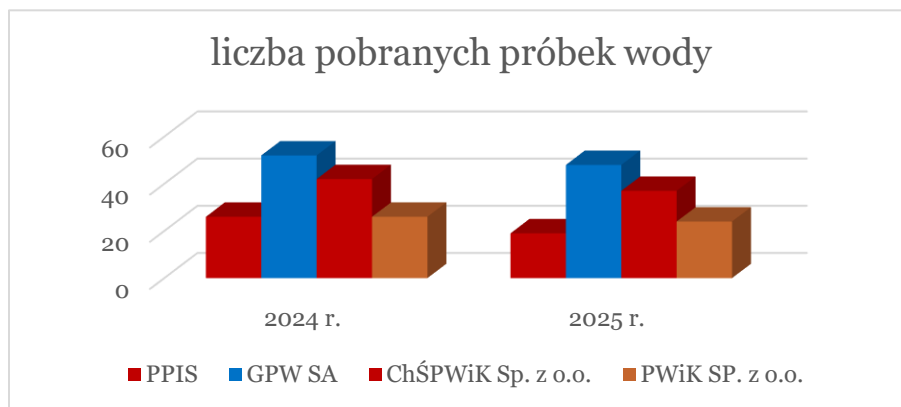
4.15.1. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi

Zbiorowe zaopatrzenie mieszkańców w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi należy do zadań własnych gminy i jest realizowane przez Chorzowsko-Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. oraz Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Rudzie Śląskiej. Ze względu na brak ujęć własnych na terenie Świętochłowic, miasto zaopatrywane jest w wodę w ramach wodociągu grupowego, stanowiącego własność Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów Spółka Akcyjna w Katowicach, z ujęć zlokalizowanych poza nadzorowanym terenem – w Miasteczku Śląskim, Świerklańcu, Kobiernicach, Czańcu i Goczałkowicach. Ze względu na „końcówkowy” układ sieci wodociągowej, charakteryzujący się ciągłym mieszanieniem wody z różnych ujęć, konieczne jest prowadzenie stałego nadzoru nad jakością wody.

W oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) regularnie pobierano próbki wody ze studzienek wodomierzowych, z przyłączy wodociągowych oraz z instalacji wewnętrznych w budynkach, w celu sprawdzenia jej jakości na każdym etapie dystrybucji.

W 2025 r. pobrano **128 próbek** wody, w tym:

- w ramach bieżącego nadzoru przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie – **19 próbek**;
- w ramach wewnętrznej kontroli realizowanej przez:
 - Chorzowsko-Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. – **37 próbek**;
 - Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA – **48 próbek**;
 - Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Rudzie Śląskiej – **24 próbki**.

Rysunek 4. Liczba próbek wody pobranych w latach 2024-2025

W ramach sprawowania bieżącego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, na podstawie sprawozdań z badań laboratoryjnych nie stwierdzono przekroczeń badanych parametrów wody. W 2025 r. nie odnotowano interwencji dotyczących pogorszonej jakości wody przeznaczonej do spożycia na terenie miasta Świętochłowice.

Mając na uwadze powyższe, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie stwierdził, że **woda spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) i była przydatna do spożycia.**

4.15.2. Ciepła woda użytkowa

W oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie sprawuje nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej m.in. w przedsiębiorstwach podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz w budynkach zamieszkania zbiorowego.

Pobrano łącznie **18 próbek** ciepłej wody w kierunku obecności bakterii *Legionella* sp.:

- przedsiębiorstwa podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne **9**;
- domy pomocy społecznej **9**.

W pobranych próbkach nie stwierdzono przekroczeń wartości parametrycznej dla liczby bakterii *Legionella* sp.

4.15.3. Woda na pływalniach

Realizując zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie prowadzi nadzór nad 2 pływalniami całorocznymi oraz 1 pływalnią sezonową.

W 2025 r. w ramach nadzoru pobrano **19 próbek** wody z niecek basenowych, systemów cyrkulacji oraz natrysków na pływalniach z czego w **4** stwierdzono przekroczenia badanych parametrów.

W jednym obiekcie stwierdzono ponadnormatywną obecność bakterii *Legionella* sp. w natryskach w szatni damskiej i męskiej. Zarządca przeprowadził dezynfekcję szokową instalacji ciepłej wody a przedłożone sprawozdania z badań potwierdziły skuteczność przeprowadzonych działań.

Ponadto, w próbkach wody pobranych z niecki basenowej oraz systemu cyrkulacji na pływalni stwierdzono przekroczenia wartości parametrycznych dla chloroformu. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych, pobrano próbki wody do badań laboratoryjnych. Na podstawie wyników z ww. badań stwierdzono, że woda w badanym zakresie spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

W ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z zatwierdzonymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora w Chorzowie harmonogramami, zarządcy pobrali łącznie **131 próbek** wody na pływalniach, z czego w **40** stwierdzono przekroczenia badanych parametrów.

Na jednej pływalni na podstawie sprawozdań z badań stwierdzono problemy z utrzymaniem parametrów fizykochemicznych wody tj. chloru związanego oraz chloroformu, zgodnie z wymaganiami rozporządzenia.

W przypadku stwierdzenia przekroczeń badanych parametrów, zarządcy niezwłocznie przekazywali Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Chorzowie informacje o stwierdzonych przekroczeniach oraz o podjętych działaniach mających na celu doprowadzenie jakości wody na pływalni do stanu zgodnego z wymaganiami.

W roku sprawozdawczym wydano **3 zbiorcze roczne oceny** jakości wody na pływalniach:

- **1** ocenę stwierdzającą, że woda spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230);
- **1** ocenę, że warunkowo spełniała ww. wymagania;
- **1** ocenę, że woda nie spełnia wymagań ww. rozporządzenia.

5. Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami

5.1. Nadzór bieżący nad zakładami pracy

Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami Powiatowej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Chorzowie w 2025 r. obejmowała ewidencją 255 zakładów pracy (Tab.2), w których zatrudnionych jest ogółem 6235 pracowników (Tab. 3).

Zdecydowaną większość stanowią zakłady małe, zatrudniające do 50 pracowników.

Lata	2023	2024	2025
Liczba zakładów objętych nadzorem	254	261	255

Tabela 2 Liczba zakładów objętych nadzorem w latach 2022-2024

Lata	2023	2024	2025
Liczba pracowników zatrudnionych w nadzorowanych zakładach	6436	6282	6235

Tabela 3 Liczba pracowników zatrudnionych w nadzorowanych zakładach w latach 2023-2025

Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami nadzoruje warunki higieny pracy w zakładach o zróżnicowanym profilu produkcji oraz świadczonych usług, takich jak: przemysł metalowy, spożywczy, chemiczny, kosmetyczny, lekki, usługi budowlane, komunalne, transportowe, motoryzacyjne, a także zakłady lecznicze i opieki społecznej, sklepy wielkopowierzchniowe, obiekty użyteczności publicznej oraz jednostki służb mundurowych podległych MSWiA.

Działania kontrolne w zakładach pracy pozwalają na:

- ✓ ustalenie rodzaju czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy,
- ✓ ocenę narażenia zawodowego pracowników w oparciu o zidentyfikowane zagrożenia i wyniki przeprowadzonych badań i pomiarów środowiskowych,
- ✓ podnoszenie świadomości pracodawców i pracowników na temat zagrożeń związanych z wykonywaną pracą,
- ✓ współpracę i mobilizowanie pracodawców do podejmowania działań mających na celu zapobieganie chorobom zawodowym i innym schorzeniom spowodowanym warunkami pracy, w tym również działania administracyjne na rzecz ich wyeliminowania lub ograniczenia,
- ✓ nadzór nad spełnianiem przez pracodawców wymagań związanych z zatrudnianiem pracowników w narażeniu na szkodliwe dla zdrowia czynniki biologiczne oraz czynniki wykazujące działanie rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne,
- ✓ nadzór nad przestrzeganiem przez pracodawców przepisów dot. warunków higieny pracy w zakładach pracy, w tym zapewnienie właściwych pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz odpowiedniego wyposażenia do wykonywania tej pracy, w tym odzieży roboczej, ochronnej i środków ochrony indywidualnej,
- ✓ nadzór nad przestrzeganiem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
- ✓ nadzór nad realizacją ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w zakładach pracy.

Sekcji Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami nadzoruje również przestrzeganie przepisów w zakresie:

- ✓ produkcji i wprowadzania do obrotu substancji chemicznych w postaci własnej lub jako składników mieszanin, w tym stwarzających zagrożenie dla zdrowia człowieka oraz środowiska,
- ✓ obowiązków pracodawcy związanych ze stosowaniem w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin,
- ✓ wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz udostępniania na rynku i stosowania w działalności zawodowej produktów biobójczych,
- ✓ wprowadzania do obrotu i stosowania prekursorów narkotyków kat. 2 i 3,

- ✓ wprowadzania do obrotu detergentów,
- ✓ wytwarzania, wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku produktów kosmetycznych,
- ✓ zakazu wytwarzania oraz wprowadzania do obrotu na terytorium RP środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

W 2025 roku w nadzorowanych zakładach pracy przeprowadzono ogółem 78 kontroli (w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, sprawdzające realizację wydanych wcześniej decyzji, a także kontrole tematyczne, interwencyjne). Skontrolowano 53 zakłady (Tab.4), w których łącznie zatrudnionych jest 1831 pracowników.

Lata	2023	2024	2025
Liczba zakładów skontrolowanych	59	67	53

Tabela 4 Liczba zakładów skontrolowanych w latach 2023-2025

Najczęściej stwierdzanymi podczas kontroli nieprawidłowościami były:

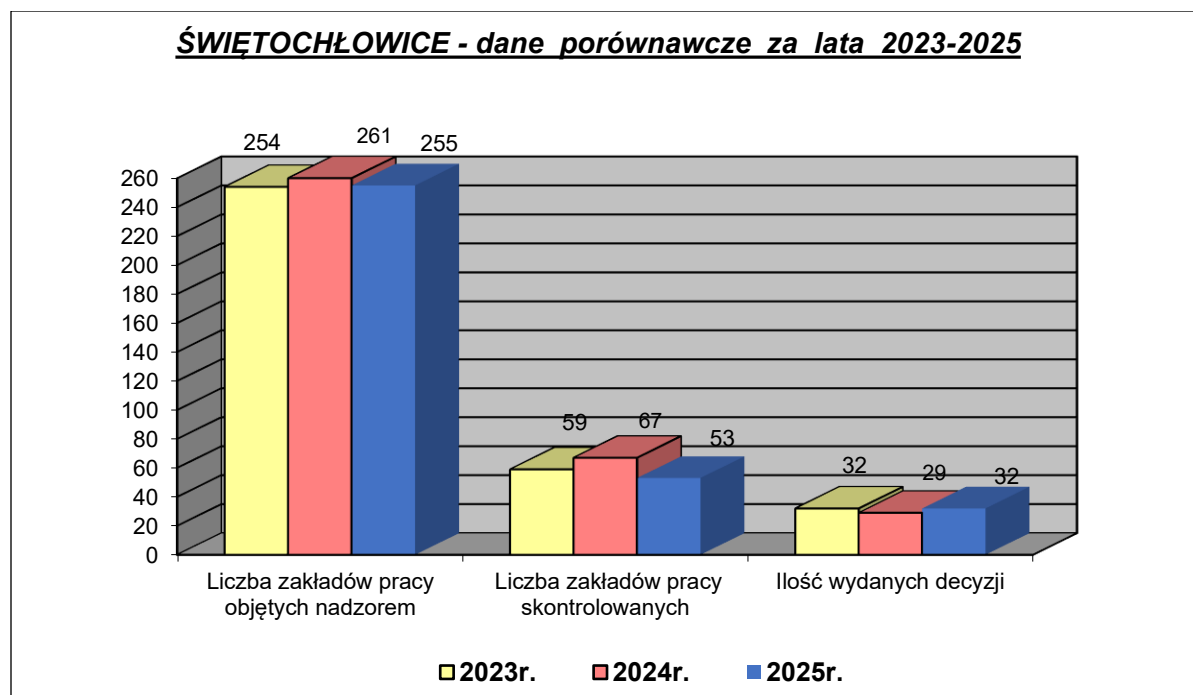
- ✓ zły stan techniczny i sanitarny pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych lub niezgodne z obowiązującymi wymaganiami ich wyposażenie,
- ✓ brak zgodnej z wymaganiami oceny ryzyka zawodowego uwzględniającej wszystkie rodzaje zagrożeń związanych z wykonywaną pracą,
- ✓ brak aktualnych wyników badań i pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- ✓ brak rejestru prac, rejestru pracowników narażonych na działanie czynnika o działaniu rakotwórczym i reprotoksycznym,
- ✓ nieprawidłowości dotyczące stosowania w zakładach pracy substancji i mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie dotyczące m.in. brak oznakowania miejsca składowania mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie.

W 2025 r. w związku ze stwierdzonymi w trakcie kontroli nieprawidłowościami Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami prowadziła postępowania administracyjno-egzekucyjne. Zostało wydanych 32 decyzje administracyjne (Tab. 5) zawierające 284 nakazy w zakresie:

- ✓ substancji i mieszanin chemicznych, w tym detergentów: 32 nakazy,
- ✓ substancji i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym: 36 nakazy,
- ✓ badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy: 51 nakazów,
- ✓ oceny ryzyka zawodowego: 38 nakazów,
- ✓ właściwego stanu pomieszczeń higieniczno-sanitarnych: 83 nakazy,
- ✓ właściwego stanu pomieszczeń pracy i pomieszczeń magazynowych: 27 nakazy,
- ✓ odzieży roboczej oraz środków ochrony indywidualnej: 10 nakazy,
- ✓ opracowania instrukcji stanowiskowych i BHP: 3 nakazów,
- ✓ systemu udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku: 5 nakazów.

Lata	2023	2024	2025
Liczba wydanych decyzji	32	29	32

Tabela 5 Liczba decyzji wydanych w latach 2023-2025

Rysunek 8 Dane porównawcze za lata 2023-2025

Spośród 255 nadzorowanych zakładów pracy przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia występują w 12 zakładach. Przekroczenia NDS i NDN stwierdzone w 2025r. dotyczyły branż o następujących profilach produkcji:

- ✓ PKD 16: produkcja wyrobów z drewna - w 3 zakładach,
- ✓ PKD 24: produkcja blach ocynkowanych i powlekanych - w 1 zakładzie,
- ✓ PKD 25: produkcja odkuwek stalowych oraz elementów i opakowań z tworzyw sztucznych - w 1 zakładzie,
- ✓ PKD 29: produkcja części dla przemysłu motoryzacyjnego - w 1 zakładzie,
- ✓ PKD 38: zbieranie odpadów inne niż niebezpieczne - w 1 zakładzie,
- ✓ PKD 49: transport drogowy towarów oraz produkcja metalowych wyrobów gotowych, transport kolejowy - w 3 zakładach,
- ✓ PKD 77: wynajem oraz serwis i przeglądy maszyn budowlanych - w 1 zakładzie,
- ✓ PKD 81: prace sezonowe związane z utrzymaniem terenów zielonych - w 1 zakładzie.

W zakładach, w których stwierdzono największą liczbę przekroczeń NDS i NDN, rodzaj prowadzonej produkcji lub wykonywanych usług sprawił, że pracownicy narażeni byli na więcej niż jeden czynnik szkodliwy. Pracownicy zatrudnieni w transporcie drogowym i kolejowym towarów, przy produkcji wyrobów z drewna oraz utrzymania terenów zielonych narażeni byli zarówno na hałas jak również na drgania mechaniczne.

Ogółem w warunkach przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia w 2025r. zatrudnionych było 167 pracowników (w 2024r. – 164 osoby) z czego:

- ✓ przy produkcji wyrobów z drewna - 67 pracowników,
- ✓ przy produkcji blach ocynkowanych i powlekanych - 3 pracowników,
- ✓ przy produkcji wyrobów metalowych (transport drogowy) - 39 pracowników,
- ✓ przy produkcji części dla przemysłu motoryzacyjnego - 10 pracowników,
- ✓ przy produkcji odkuwek stalowych oraz elementów i opakowań z tworzyw sztucznych - 15 pracowników,
- ✓ prace sezonowe związane z utrzymaniem terenów zielonych - 4 pracowników,
- ✓ prace związane ze zbieraniem odpadów innych niż niebezpieczne - 26 pracowników
- ✓ wynajem oraz serwis i przeglądy maszyn budowlanych - 3 pracowników.

Najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym dla zdrowia w nadzorowanych zakładach pracy, podobnie jak w latach ubiegłych był ponadnormatywny hałas, którego przekroczenie stwierdzono w 12 nadzorowanych zakładach pracy. Łączna liczba osób narażonych na jego oddziaływanie stanowiła 2,7% ogółu zatrudnionych w różnych gałęziach gospodarki. W celu poprawy warunków pracy zakłady pracy sporządziły i wdrażały programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas.

W związku z Wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności na rok 2025 Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami przeprowadziła 3 kontrole w zakresie przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest.

5.2. Nadzór nad czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym lub reprotoksycznym

Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami nadzoruje 33 zakłady pracy, w których w środowisku pracy występowały substancje, i ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub reprotoksycznym. Przeprowadzono 22 kontrole w w/w zakresie. Najczęściej występujące substancje o działaniu rakotwórczym lub reprotoksycznym to tlenek węgla, ołów, czynniki to promieniowanie jonizujące, procesy technologiczne to spaliny emitowane z silników Diesla i pyły drewna. Liczba pracowników zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub reprotoksycznym w skontrolowanych zakładach wynosi 198.

Zostało wydanych 7 decyzji administracyjnych dotyczących: uzupełnienia dokumentacji o rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikiem o działaniu rakotwórczym i rejestr pracowników narażonych na te czynniki, przeszkolenia pracowników w zakresie narażenia na czynnik o działaniu rakotwórczym, oceny ryzyka oraz przesłania informacji o czynnikach rakotwórczych właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu.

5.3. Nadzór nad szkodliwymi dla zdrowia czynnikami biologicznymi

W ramach nadzoru w zakresie szkodliwych dla zdrowia czynników biologicznych występujących w środowisku pracy przeprowadzono w minionym roku 11 kontroli w 10 zakładach pracy. Oceniono działania zmierzające do ograniczenia ryzyka zawodowego związanego z występowaniem tych czynników m.in. w: piekarniach i innych zakładach produkcji żywności, placówkach medycznych, podmiocie świadczącym usługi czystościowe, podmiocie gospodarki mieszkaniowej, placówce muzealnej oraz placówce sportowo-rekreacyjnej.

Wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości dotyczącej braku oceny narażenia zawodowego związanego z narażeniem na szkodliwe czynniki biologiczne.

5.4. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

W 2025r. przeprowadzono 20 kontroli w 16 podmiotach stosujących w swojej działalności zawodowej stwarzające zagrożenie substancje chemiczne w postaci własnej lub jako składniki mieszaniny chemicznych. Sekcja skontrolowała substancje chemiczne w postaci własnej stosowane do produkcji mieszanin chemicznych oraz mieszaniny chemiczne m.in. takie jak: farby, lakiery, rozpuszczalniki, kleje, smary, oleje.

W trakcie kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości: nieaktualne karty charakterystyki stosowanych mieszanin chemicznych, brak lub uszkodzony natrysk do przemywania oczu, nie oznakowane, trudne do identyfikacji pojemniki służące do przechowywania produktów chemicznych. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 5 decyzji administracyjnych.

W zakresie wprowadzanych do obrotu substancji chemicznych w postaci własnej lub jako składników mieszanin oraz wyrobów chemicznych w 2025 roku przeprowadzono łącznie 5 kontroli w 3 podmiotach. Wśród skontrolowanych byli dystrybutorzy (m. in. hurtownie, sklepy wielkopowierzchniowe). W trakcie trwania czynności kontrolnych oceniano realizację wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu, celem zapewnienia odbiorcom produktów chemicznych przekazywania w łańcuchu dostaw prawidłowych informacji dotyczących bezpiecznego stosowania (skontrolowano oznakowanie opakowań, opakowania i karty charakterystyki produktów).

W 2025r. sprawdzono karty charakterystyki dla 21 produktów chemicznych (zakwestionowano 3 karty w 1 podmiocie), natomiast oznakowanie dla 28 produktów chemicznych (zakwestionowano 19 oznakowanie w 1 podmiocie).

W 2025r. Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami w trakcie prowadzonych działań kontrolnych stwierdziła następujące nieprawidłowości w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin:

- ✓ karta charakterystyki dla produktu chemicznego nie została zaktualizowana, nie została sporządzona z nowym formatem wymagany na mocy Rozporządzenia Komisji (UE) 2020/878 z dnia 18.06.2020r.,
- ✓ na etykiecie mieszaniny chemicznej stwarzającej zagrożenie wymiar każdego z piktogramów określających rodzaj zagrożenia niezgodny z przepisami sekcji 1.2.1 załącznika I Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16.12.2008r.,
- ✓ na etykiecie mieszaniny stwarzającej zagrożenie wymagane informacje tj. piktogramy określające rodzaj zagrożenia, hasło ostrzegawcze, zwroty określające zagrożenie i zwroty określające środki ostrożności nie zostały umieszczone razem,
- ✓ na etykach mieszanin stwarzających zagrożenie wykazujących działanie szkodliwe na rozrodczość w sekcji przeznaczonej na informacje uzupełniające nie umieszczono napisu o treści "Produkt przeznaczony wyłącznie do użytku zawodowego",
- ✓ etykietach mieszanin stwarzających zagrożenie dane identyfikujące wszystkie substancje w mieszaninie, które decydują o jej zaklasyfikowaniu w kategoriach wskazanych w art. 18 ust. 3 pkt b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. nie zostały podane w języku polskim,
- ✓ mieszanina chemiczna nie została oznakowana zgodnie z podsekcją 2.2 „Elementy oznakowania” karty charakterystyki.

W związku z powyższym wydano łącznie 2 decyzje administracyjne nakazujące Stronie wykonanie nieprawidłowości, decyzje obejmowały 20 nakazów.

W ramach realizacji projektu wspólnotowego REACH-EN-FORCE 12 dotyczącego egzekwowania przepisów zapewnienia zgodności z CLP i ograniczeniami określonymi w REACH w odniesieniu do substancji, mieszanin i wyrobów sprzedawanych przez internet skontrolowano 1 podmiot będący importerem i dystrybutorem. Stwierdzono nieprawidłowości, w związku z którymi została wydana decyzja administracyjna.

5.5. Nadzór nad produktami biobójczymi

Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami przeprowadziła 3 kontrole w 2 podmiotach (m. in. hurtownia, sklep budowlany).

Kontrole zostały przeprowadzone zgodnie z planem na 2025r., który obejmował wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania na rok 2025. Wytyczne dotyczyły produktów biobójczych przeznaczonych wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych, produktów biobójczych należących do konserwacji drewna oraz materiałów budowlanych (grupy produktowej PT8 i PT10 załącznika V

rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012r.) oraz produktów biobójczych stosowanych w higienie weterynaryjnej (grupa produktowa PT3). Łącznie skontrolowała 13 produktów biobójczych pod kątem przestrzegania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012r.

W 2025r. Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami skontrolowała również 2 podmioty stosujące produkty biobójcze w swojej działalności zawodowej. Skontrolowano 2 produkty - nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości. Wszystkie skontrolowane produkty posiadały wymagane pozwolenie na udostępnianie na rynku i stosowanie na terytorium RP.

W związku z niespójnościami dotyczącymi produktów biobójczych pochodzących od podmiotów nadzorowanych przez innych inspektorów sanitarnych zostało wysłane pismo zgodnie z właściwością terytorialną w celu wyjaśnienia sprawy.

5.6. Nadzór nad prekursorami narkotyków

Mając na względzie, przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w 2025 r. skontrolowano 2 podmioty stosujące w swojej działalności zawodowej prekursory narkotyków kat. 3.

W tym zakresie nie stwierdzono uchybień.

5.7. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami prowadzi również nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy z dnia 4 października 2018r. o produktach kosmetycznych oraz przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009r. dotyczącego produktów kosmetycznych. W zakresie nadzoru nad produktami kosmetycznymi Sekcja ogółem przeprowadziła 2 kontrole w 2 obiektach. Kontrole zostały przeprowadzone u osób odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu produktów kosmetycznych. Podczas kontroli po względem znakowania oraz dokumentacji oceniono 14 produktów kosmetycznych.

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- ✓ raport bezpieczeństwa nie został sporządzony zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia (WE) nr 1223/2009,
- ✓ w raportach bezpieczeństwa ilościowego i jakościowego skład produktu kosmetycznego ilościowy skład produktu został podany niedokładnie - został podany jako zakres stężeń od...do,
- ✓ dokumentacja produktu kosmetycznego nie zawiera opisu metod produkcji,
- ✓ w raportach bezpieczeństwa produktów kosmetycznych nie podano informacji dotyczących warunków przechowywania produktu kosmetycznego, wskazanych na etykietach,
- ✓ wykaz składników podany na etykiecie produktu kosmetycznego jest niespójny ze składem produktu podanym w raporcie bezpieczeństwa,
- ✓ na etykiecie produktu kosmetycznego została wymieniona substancja która nie została wymieniona w składzie produktu raportu bezpieczeństwa.

W związku z powyższym zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wydania administracyjnej nakazującej Stronie wykonanie nieprawidłowości.

5.8. Nadzór nad środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi

W 2025r. Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami nie prowadziła działań kontrolnych w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych oraz wytwarzania i wprowadzanie nowych substancji psychoaktywnych. Przy współpracy z Komendą Miejską Policji w Świętochłowicach prowadziła monitoring rynku produktów w celu identyfikacji podmiotów, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że wprowadzają do obrotu środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne.

W roku 2025 podmioty lecznicze z terenu Świętochłowic nie zgłosiły do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie przypadków podejrzeń zatruc środków zastępczym.

W ostatnim dniu każdego miesiąca do Prokuratury Rejonowej w Chorzowie przekazywane są informacje dotyczące nadzoru nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi oraz liczba zgłoszonych przed podmioty lecznicze przypadków podejrzenia zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną.

5.9. Choroby zawodowe

Sekcja Higiena Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami prowadzi również postępowania wyjaśniające i administracyjne w związku z podejrzeniem chorób zawodowych.

W 2025r. prowadziła 5 postępowań dotyczących pracowników lub byłych pracowników zatrudnionych w świętochłowickich zakładach pracy. Wydano 2 prawomocne decyzje stwierdzające choroby zawodowe (przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat). Nie wydawano decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

W 2025r. od wydanych decyzji nie wniesiono odwołania do organu II instancji tj. Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W ostatnich trzech latach liczba wydawanych decyzji dotyczących chorób zawodowych kształtowała się następująco (Tab. 6).

Lata	2023	2024	2025
Decyzje stwierdzające	4	0	2
Decyzje odmowne	2	1	0
RAZEM	6	1	2

Tabela 6 Liczba decyzji w sprawie chorób zawodowych wydanych w latach 2023-2025

5.10. Promocja zdrowia

W 2025r. Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami poprzez rozpowszechnianie informacji zamieszczonej na stronie internetowej realizowała kampanię Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) pt. „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy. Bezpieczeństwo pracy w świecie cyfrowym - **Strategia dla bezpieczeństwa i zdrowia w zautomatyzowanym świecie**”. Celem powyższej kampanii jest podniesienie świadomości na temat związku technologii cyfrowych z bezpieczeństwem i zdrowiem w miejscu pracy.

Ponadto Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami współuczestniczyła w kreowaniu polityki promocji zdrowia w środowisku pracy. W mediach społecznościowych PSSE w Chorzowie zamieszczono informacje dotyczące substancji i mieszanin wykazujących działanie reprotoksyczne. Na stronie internetowej PSSE w Chorzowie opublikowano informacje na temat Projektu PARC - Program Partnerstwo na rzecz oceny ryzyka związanego z chemikaliami. Projekt ma na celu rozwój i wdrażanie programu badawczego i działań innowacyjnych w zakresie konsolidacji i wzmocnienia europejskiego potencjału dziedzinie oceny ryzyka chemicznego w celu ochrony zdrowia ludzi i środowiska.

Pracownicy Sekcji Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami we współpracy z Sekcją Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej współuczestniczyli w nadzorze nad realizacją ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w zakładach pracy. W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych z zakresu higieny pracy oceniono realizację zapisów w/w ustawy przez pracodawców. W trakcie kontroli wskazywano na obowiązek przestrzegania zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych. W skontrolowanych zakładach ustawa jest przestrzegana.

Pracownik Sekcji Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami brał udział w debacie pod nazwą "Mam marzenia - Nie uzależnienia" organizowanej przez Komendę Miejską Policji w Świętochłowicach.

6. Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży sprawowała nadzór nad przestrzeganiem wymagań higieniczno-zdrowotnych w obiektach nauczania i wychowania oraz wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

6.1. Nadzór nad obiektami

Na terenie Świętochłowic w 2025 r. nadzorem objętych było 48 obiektów stałych oraz 7 turnusów wypoczynku.

Bieżący nadzór sanitarny nad przestrzeganiem przepisów higienicznych i sanitarnych w środowisku dziecięco-młodzieżowym prowadzony był w:

- ✓ żłobkach i klubach dziecięcych - 12
- ✓ przedszkolach i innych formach
wychowania przedszkolnego - 14
- ✓ szkołach podstawowych - 5
- ✓ liceach ogólnokształcących - 1
- ✓ szkołach specjalnych - 1
- ✓ zespołach szkół - 7
- ✓ placówkach wsparcia dziennego - 6
- ✓ placówkach wychowania pozaszkolnego - 1
- ✓ placówkach rekreacyjnych - 1

Przeprowadzono łącznie 55 kontroli sanitarnych, w tym:

- ✓ w placówkach szkolno-wychowawczych - 48
- ✓ w placówkach sezonowych - 7

Bieżący nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi prowadzony był ze zwróceniem szczególnej uwagi na zapewnienie właściwych warunków higieniczno-zdrowotnych i bezpieczeństwa pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach.

Przedmiotem czynności kontrolnych prowadzonych w placówkach nauczania i wychowania była:

- ✓ ocena warunków do utrzymania higieny osobistej przez dzieci i młodzież w tym:
 - zapewnienie stałego dopływu bieżącej ciepłej wody do mycia rąk
 - zapewnienie wystarczającej ilości środków do utrzymania higieny osobistej
- ✓ nadzór nad warunkami do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach oraz nad stanem technicznym boisk szkolnych, a także placów zabaw w przedszkolach
- ✓ ocena ciężaru tornistrów uczniów klas IV - VIII
- ✓ ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii
- ✓ posiadanie przez placówki certyfikatów zgodności z Polska Normą na meble edukacyjne i sprzęt sportowy
- ✓ nadzór nad przechowywaniem i stosowaniem niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin
- ✓ ocena procesu nauczania - uczenia się w szkołach podstawowych
- ✓ działania o charakterze profilaktycznym, m.in. w zakresie profilaktyki zdrowotnej uczniów- wady postawy, aspekt czystości stanu głowy,
- ✓ czynności kontrolne i edukacyjne, dotyczące m.in. kwestii związanych z kontrolą instalacji wewnętrznych w budynkach w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego wody, w sytuacji niekorzystania z budynku przez dłuższy okres czasu (okres wakacyjny). Działania edukacyjno-informacyjne każdorazowo w ramach prowadzonych kontroli.
- ✓ pomiary i odczyty temperatury w pomieszczeniach placówek
- ✓ działania w zakresie profilaktyki wad wzroku u dzieci i młodzieży
- ✓ ocena przygotowania szkół do nowego roku szkolnego
- ✓ ocena akcji wypoczynku dzieci i młodzieży

6.1.1. Żłobki i kluby dziecięce

Na terenie Świętochłowic funkcjonowało 7 żłobków i 6 klubów dziecięcych (ogółem 13), z których 10 skontrolowano, gdzie zapewniono opiekę dla 201 dzieci. Wszystkie skontrolowane placówki funkcjonowały w budynkach przystosowanych do tego celu, budynki utrzymane były w dobrym stanie technicznym. W skontrolowanych żłobkach warunki do utrzymania higieny osobistej były prawidłowe, wszystkie miały dostęp do bieżącej ciepłej wody oraz były wyposażone w środki do higieny osobistej. W 2025 r. na terenie miasta Świętochłowice powstał 1 klub dziecięcy.

6.1.2. Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego

W roku 2025 r. skontrolowano 11 przedszkoli z 14 placówek przedszkolnych działających w Świętochłowicach. W placówkach tych opiekę oraz naukę otrzymało 821 dzieci. Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę przedszkola funkcjonującego w zespole szkół gdzie opiekę otrzymało 111 dzieci. Wszystkie przedszkola były w dobrym stanie technicznym i sanitarno-higienicznym. W skontrolowanych placówkach zapewnione były prawidłowe warunki do utrzymania higieny osobistej, pomieszczenia sanitarne wyposażone w środki higieny osobistej (mydło, papier, ręczniki papierowe), zapewniono dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody przy wszystkich umywalkach standardy dostępności do urządzeń sanitarnych zachowane.

Tereny wokół placówek w większości były ogrodzone i posiadały place zabaw z własnymi urządzeniami do zajęć rekreacyjnych. Urządzenia sportowo-zabawowe były w dobrym stanie technicznym i zapewniały bezpieczne ich użytkowanie.

6.1.3. Szkoły

W roku 2025 skontrolowano 13 placówek, spośród 14 znajdujących się pod nadzorem.

W placówkach tych opiekę oraz naukę otrzymało 3043 dzieci i młodzieży. Wszystkie szkoły funkcjonowały w budynkach do tego przystosowanych. Zły stan techniczny stwierdzono w 2 placówkach tj. 15 %. Pozostałe placówki były w dobrym stanie technicznym i sanitarno-higienicznym. Zapewnione były prawidłowe warunki do utrzymania higieny osobistej tj. ciepła bieżąca woda, mydło w dozownikach, ręczniki papierowe, suszarki do rąk oraz papier toaletowy.

W trakcie kontroli bloków sportowych szczególną uwagę zwrócono na problem niewykorzystywania umywalni i natrysków po planowanych zajęciach wychowania fizycznego. Mimo, że warunki do utrzymywania higieny osobistej były dobre, dzieci i młodzież nie korzystały z nich systematycznie, a wręcz sporadycznie.

W roku 2025 spośród skontrolowanych szkół 5 posiadała substancje chemiczne i ich mieszaniny. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przechowywania oraz oznakowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin. Substancje chemiczne i ich mieszaniny były oznakowane w sposób widoczny i umożliwiający ich identyfikację oraz posiadały karty charakterystyki.

W roku sprawozdawczym dokonano oceny dostosowania mebli do wzrostu uczniów. Skontrolowano 2 szkoły, 17 oddziałów klas IV-VIII, gdzie zmierzono 302 uczniów. Wszyscy uczniowie korzystali z prawidłowych stanowisk pracy, zgodnych z wymaganiami Polskiej Normy. W klasach starszych, gdzie obowiązuje system klasopracowni, co wiąże się z przemieszczaniem się uczniów znacznie utrudnione jest dostosowanie mebli do zasad ergonomii.

Na 9 skontrolowanych szkół w 8 odsetek mebli edukacyjnych posiadających certyfikaty zgodności z Polską Normą wyniósł 100%, do 50% mebli z certyfikatami stwierdzono w 1 szkole.

W 2025 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie przeprowadzili ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w 20 oddziałach, 2 placówce szkolnej, w której badaniom poddano 351 uczniów. Zgodnie z arkuszem badań w tym zakresie stwierdzono, że waga tornistra szkolnego do 10% masy ciała ucznia wyniosła u 189 uczniów, w zakresie 10-15% masy ciała ucznia wyniosła u 123 uczniów, w zakresie większym niż 15% masy ciała ucznia u 39 uczniów. W wyniku stwierdzonych uchybień w powyższym zakresie dyrektorów placówek zobowiązano do wdrożenia działań naprawczych, w tym przeprowadzenia działań edukacyjnych skierowanych do uczniów i rodziców dzieci w przedmiocie problemu ciężkich tornistrów/plecaków.

Jednym z zadań w ramach nadzoru nad warunkami higieny procesu nauczania i wychowania jest ocena tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych. Oceniono 152 rozkłady z 8 szkół. Analiza rozkładów zajęć wykazała, że były one prawidłowo konstruowane z zachowaniem zasady, że zajęcia rozpoczynają się o stałej porze przy czym różnica pomiędzy dniami nie jest większa niż 1 godzina i różnice liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie są większe od 1 godziny.

Ponadto dokonano oceny sprawowania opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach. Wszystkie skontrolowane szkoły zapewniały gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do własnej dyspozycji. W trakcie kontroli stwierdzono, że w gabinetach zapewniony był dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz mydła w płynie, ręczników papierowych i środków do dezynfekcji rąk. Ściany przy umywalkach były zabezpieczone przed zawilgoceniem. Wszystkie gabinety wyposażone były w niezbędny sprzęt medyczny oraz instrukcje do udzielenia pomocy medycznej. Stwierdzono jeden gabinet w nieprawidłowym stanie technicznym (kontrola przeprowadzona przez Sekcję NS-EP, wydano decyzję administracyjną).

6.1.4. Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży

Na nadzorowanym terenie organizowany był wypoczynek w miejscu zamieszkania.

W 2025 r. zorganizowany był wypoczynek letni i zimowy. Zimą odbyło się 4 turnusy, latem 3 turnusy. W trakcie trwania wypoczynku zimowego przeprowadzono 4 kontrole i 3 kontrole w trakcie wypoczynku letniego. W skontrolowanych placówkach zapewnione były prawidłowe warunki sanitarno-higieniczne.

6.2. Podsumowanie

Prowadzony nadzór w roku 2025 pozwala stwierdzić, iż stan techniczny obiektów utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych. Decyzje wydane na nieprawidłowości realizowane są sukcesywnie.

Zakres prac związany z poprawą warunków technicznych w szkołach, w poszczególnych placówkach był zróżnicowany, w jednych szkołach przeprowadzono remonty, w innych doprowadzono do właściwego stanu sanitarnego jedynie najbardziej zniszczone sale i wykonywano najpilniejsze prace.

Liczba placówek posiadających nowe ergonomiczne wyposażenie do sal lekcyjnych jest zadowalająca.

Niepokojącym zjawiskiem pozostają nie wątpliwie problemy o charakterze higienicznym, związane ze stwierdzonymi przypadkami wszawicy. Są to problemy delikatne, a skuteczność działań w dużej mierze zależy od odpowiedzialności rodziców i chęci współpracy z placówkami.

Działania podejmowane przez dyrektorów placówek we współpracy z rodzicami i pielęgniarkami nie są całkowicie skuteczne, ze względu na powtarzające się zakażenia.

W placówkach wdrażane są procedury wewnętrzne na wypadek wystąpienia chorób zakaźnych lub pasożytniczych. Liczba placówek posiadających nowe ergonomiczne wyposażenie do sal lekcyjnych jest zadowalająca.

7. Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Działalność Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego realizowana jest w oparciu o art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i polega na prowadzeniu działań o charakterze profilaktycznym. Działania te mają na celu zapobieganie powstawaniu zagrożeń dla bezpieczeństwa

sanitarnego i zdrowia ludzi.

Do zadań Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy m.in.:

- ✓ udział (pod względem wymagań sanitarno – higienicznych) w postępowaniu dotyczącym przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- ✓ uczestniczenie (pod względem wymagań sanitarno – higienicznych) w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko inwestycji mogących znacząco pogorszyć stan środowiska,
- ✓ uzgadnianie warunków zabudowy/warunków realizacji inwestycji celu publicznego,
- ✓ przeprowadzanie kontroli obiektów w trakcie budowy, przebudowy lub rozbudowy oraz po ich zakończeniu (w celu stwierdzenia zgodności wykonania obiektu z zatwierdzonym projektem budowlanym/technologicznym),
- ✓ opiniowanie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- ✓ wydawanie innych wymaganych przepisami szczególnymi opinii i zgód, uzyskiwanych w procesie inwestycyjnym.

Powyższe zadania polegają na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania, lokalizacji, opracowywania dokumentacji projektowych oraz podczas realizacji zamierzeń inwestycyjnych.

Stanowiska Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego zajmowane są na wniosek zainteresowanych podmiotów/inwestorów lub w związku z wystąpieniem organów prowadzących postępowanie administracyjne. Rozpatrywane wnioski dotyczą głównie odbiorów obiektów oraz oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.

7.1. Wydawanie stanowisk w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

- ✓ w 2025 roku wydano jedno uzgodnienie w formie opinii sanitarnej dotyczące planu zagospodarowania przestrzennego dla Miasta Świętochłowice (o cztery mniej niż w roku poprzedzającym). Nie sporządzano opinii sanitarnych dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. W roku 2025 uzgodniono jedno odstępianie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- ✓ w Mieście Świętochłowice projektami zmiany planów zagospodarowania przestrzennego objęto obszar o powierzchni około 241 ha (co stanowi 18,1% powierzchni miasta),
- ✓ w rozpatrywanych sprawach zwracano uwagę na zdrowie ludzi, gospodarkę wodno – ściekową, odpady, ochronę środowiska gruntowo – wodnego, ochronę powietrza atmosferycznego, ochronę przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym oraz na rozmieszczenie obszarów o określonym przeznaczeniu (np. bliskość terenów przemysłowych i mieszkalnych, obecność obszarów zieleni izolacyjnej, stref buforowych),
- ✓ rozpatrywany plan zagospodarowania przestrzennego zmieniał przeznaczenie obszarów przede wszystkim pod tereny zabudowy o charakterze mieszkalnym i usługowym,

Zapisy dotyczące przeznaczenia terenów były prawidłowe i nie sprawiały problemów przy uzgadnianiu uwarunkowań środowiskowych dla planowanych przedsięwzięć.

W dokumentach zwracano szczególną uwagę na odpowiednie umiejscowienie poszczególnych obszarów (lokalizacja obszarów mieszkalnych, terenów chronionych w oddaleniu od zabudowy uciążliwej, dróg komunikacji zbiorczej, terenów przemysłowo – produkcyjnych). Zwracano również uwagę na zapisy dotyczące ograniczenia uciążliwości wynikających z charakteru prowadzonych działalności do granic działki zajmowanej przez przedsiębiorstwo oraz na zapisy dotyczące ograniczenia hałasu do poziomów dopuszczalnych (w szczególności dla terenów zabudowy mieszkaniowej/rekreacyjnej). Projekty uchwały wskazywały dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych terenów chronionych akustycznie oraz nakazywały ograniczenia wibracji do wartości dopuszczalnych na granicy działki.

W 2025 r. uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla południowej części Miasta Świętochłowice (Uchwała NR XII/93/25 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru miasta

Świętochłowice w rejonie ulic Śląskiej i Metalowców, torów kolejowych oraz południowo-wschodniej granicy administracyjnej miasta). Tym samym cały obszar miasta posiada obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania. W związku z powyższym w 2025 r. nie uzgadniano warunków zabudowy dla przedsięwzięć.

7.2. Uzgadnianie przedsięwzięć na etapie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych

W 2025 roku nie wydawano uzgodnień w formie opinii sanitarnej dla przedsięwzięć na etapie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych (w 2024 r. wydano dwa uzgodnienia w tym zakresie). Dziewięciokrotnie wyrażano opinie odnośnie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz ustalano zakres raportu.

Przy ustalaniu konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo ludzi, zwracano uwagę przede wszystkim na lokalizację planowanego przedsięwzięcia i jego ewentualne niekorzystne oddziaływanie na najbliższe otoczenie. W związku z powyższym analizowano:

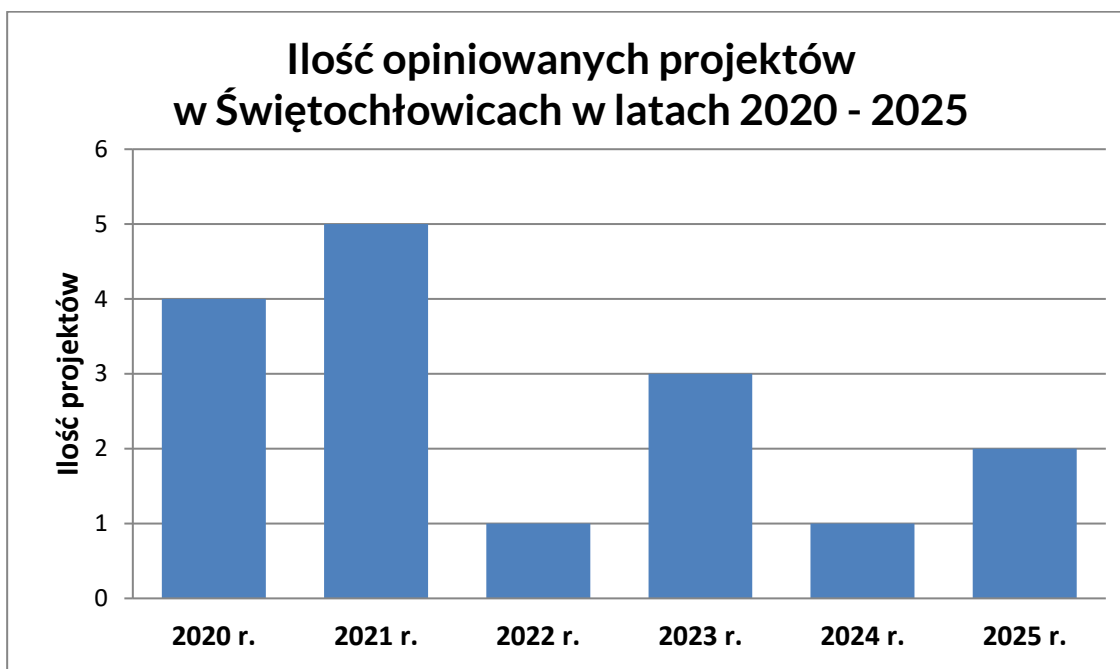
- zabezpieczenie gruntu przed substancjami niebezpiecznymi (m.in. odprowadzanie odcieków z odpadów, stosowanie szczelnych nawierzchni),
- postępowanie z odpadami niebezpiecznymi (m.in. sposób segregacji, przechowywania i przekazywania),
- ochronę powietrza atmosferycznego (stosowanie urządzeń oczyszczających, np. biofiltrów, nakaz odprowadzania zanieczyszczeń emitatorami o określonych parametrach),
- odpowiednie odprowadzanie ścieków bytowych, opadowych oraz przemysłowych (m.in. kierowanie ścieków do kanalizacji, stosowanie separatorów substancji ropopochodnych),
- ochronę przed ewentualnymi odorami – rozładunek odpadów w zamykanych halach technologicznych, właściwe kierowanie powietrza z miejsc gromadzenia odpadów,
- stan techniczny używanego sprzętu budowlanego,
- sposób i kontrolę prowadzonego procesu technologicznego,
- ochronę przed hałasem,
- sposób prowadzenia prac budowlanych (stosowanie zasady minimalizacji pylenia, prowadzenie prac wyłącznie w porze dziennej, eliminacja pracy pojazdów na biegu jałowym),
- warunki socjalno – bytowe dla pracowników oraz dostęp do środków ochrony indywidualnej przez zatrudnione osoby.

7.3. Uzgadnianie dokumentacji projektowych

W 2025 roku uzgodniono 2 dokumentacje projektowe (o jedną więcej niż w roku poprzedzającym). Rozpatrywane wnioski dotyczyły zakładu fryzjerskiego/kosmetycznego oraz obiektu oświaty, tj. oddziału przedszkolnego. Podczas weryfikacji dokumentacji projektowej zwracano uwagę na usytuowanie pomieszczeń, ich prawidłowe wykończenie, dostęp do niezbędnych punktów wodnych, zastosowane rozwiązania instalacyjne (w szczególności związane z wentylacją mechaniczną – wydajność instalacji, sposób podłączenia, lokalizacja wyrzutni i czerpni powietrza), zaprojektowanie ciągu sterylizacyjnego oraz warunki socjalno – sanitarne.

W trakcie opiniowania dokumentacji projektowych nie napotymano większych trudności w ich uzgadnianiu. Niezgodności z wymogami higieniczno – sanitarnymi wyjaśniano bezpośrednio z projektantem lub

inwestorem (niezgodności te dotyczyły m.in. braku wyczerpującego opisu technicznego i technologicznego czy braku niezbędnych punktów wodnych). Nie było przypadku negatywnego uzgodnienia projektu. Na wykresie poniżej (rysunek 9) przedstawiono ilość wydanych opinii sanitarnych na przestrzeni ostatnich 6 lat. W 2023 odnotowano wzrost ilości uzgodnionych dokumentów, w 2024 r. nastąpił spadek. W roku sprawozdawczym ponownie nastąpił wzrost uzgadnianych dokumentacji projektowych. Ogólnie ilość uzgadnianych dokumentacji projektowych utrzymuje się na niskim poziomie od wielu lat.

Rysunek 9 Opinie dotyczące projektów w latach 2020 – 2025

7.4. Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych

W 2025 r. wydano 21 opinii dopuszczających do użytkowania nowe bądź zmodernizowane placówki (o 3 więcej niż w roku poprzedzającym), co wiązało się z przeprowadzeniem 21 kontroli. Nie dokonano żadnej rekontroli, gdyż nie stwierdzono nieprawidłowości. Opinie pozytywne zostały wydane przede wszystkim dla takich obiektów jak: sklepy i kioski spożywcze (o udziale 33% wszystkich obiektów), zakłady fryzjersko – kosmetyczne (20% wszystkich obiektów dla których dokonano odbioru) oraz warsztaty/stacje obsługi (13 % wszystkich obiektów dla których dokonano odbioru).

Przeprowadzane kontrole obiektów (odbioru) miały na celu sprawdzenie, czy nowy zakład został przekazany do użytkowania w stanie zapewniającym możliwość utrzymywania w nim właściwych warunków sanitarnych. Podczas czynności odbiorowych kontrolowano między innymi: zgodność wykonania lokalu/budynku z przedłożonym projektem, prawidłowość układu funkcjonalnego pomieszczeń, warunki wymiany powietrza, jego wilgotności i temperatury, poziom natężenia oświetlenia, poziom hałasu, jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, postępowanie z odpadami i ściekami itp.

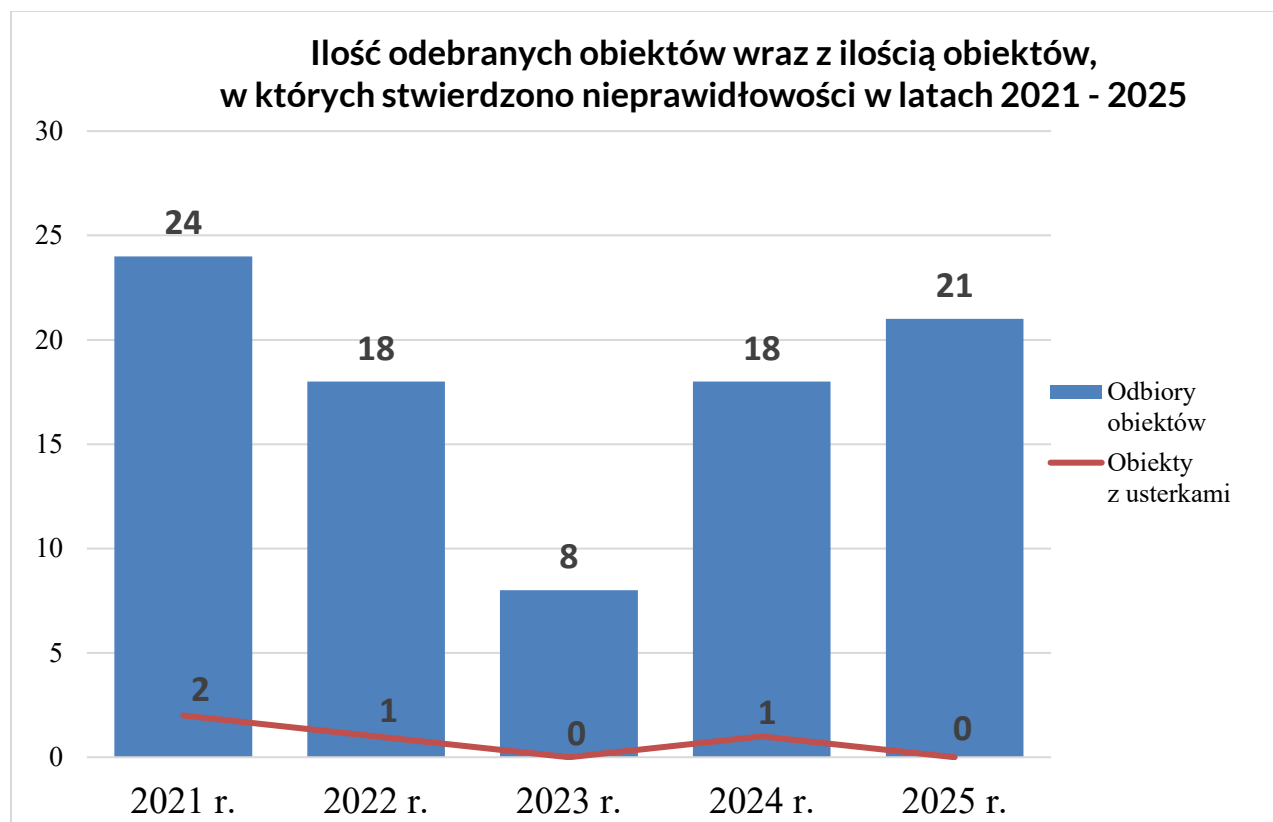
Wszystkie obiekty były przygotowane do odbioru zgodnie z zaopiniowanym projektem oraz wymogami higieniczno – sanitarnymi. Podczas kontroli zaobserwowano, iż z biegiem lat dochodzi do podnoszenia standardów w zakresie wykonawstwa obiektów i stosowanych materiałów budowlanych. Coraz częściej lokale wyposażane są w nowoczesne sprzęty, stosowane są w nich wydajne systemy wymiany powietrza (wentylacje mechaniczne z rekuperacją), w obiektach montowane są klimatyzatory.

Udział poszczególnych obiektów w całkowitej ilości odbiorów dla Świętochłowic przedstawiono na wykresie poniżej (rysunek 10):

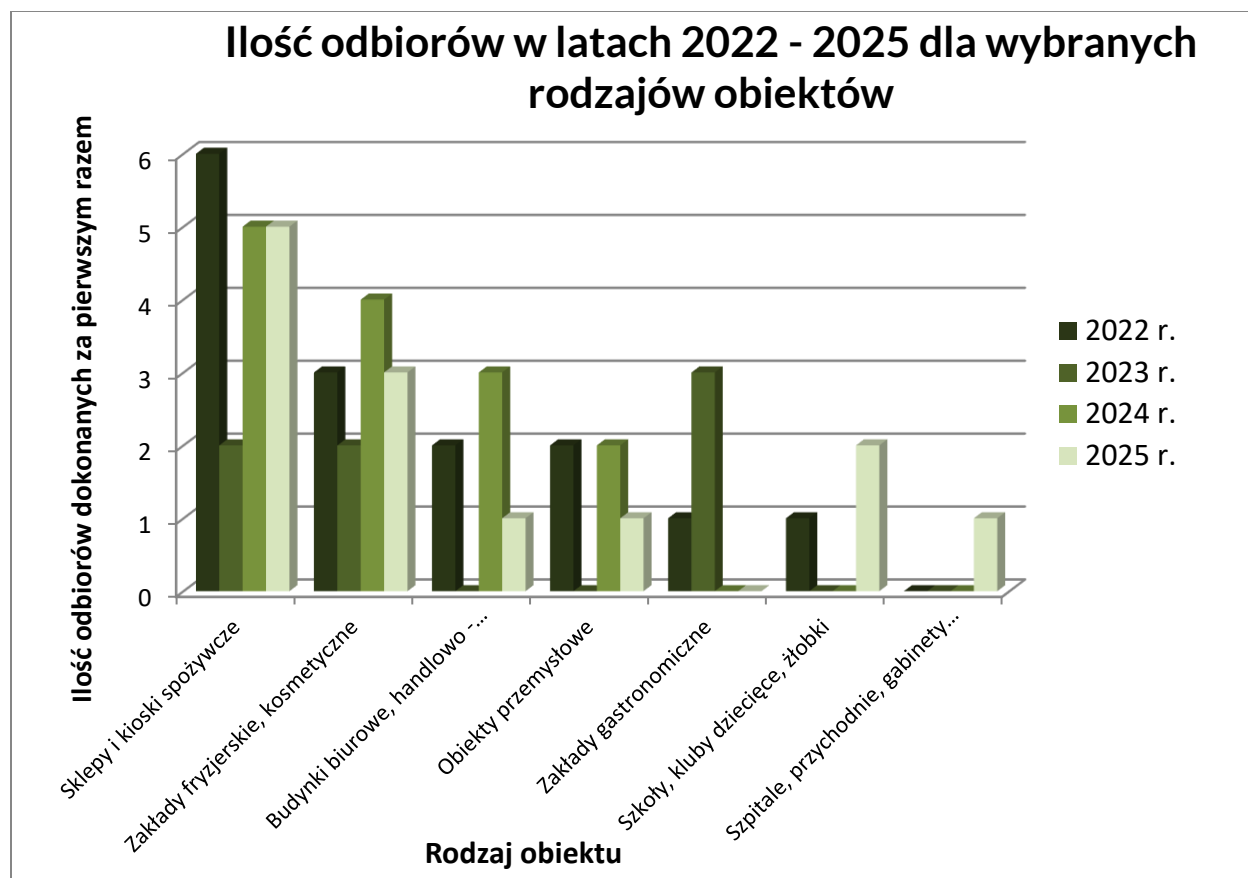
Rysunek 10 Udział poszczególnych obiektów w całkowitej ilości odbiorów w Świętochłowicach

Poniżej przedstawiono ilość odbieranych obiektów na przestrzeni ostatnich pięciu lat wraz z podaniem ilości zakładów, w których stwierdzono nieprawidłowości (rysunek 3). W roku sprawozdawczym zaobserwowany dalszy wzrost odbiorów w Świętochłowicach. W stosunku do roku 2023 jest to prawie trzykrotny wzrost. Żaden obiekt nie wymagał ponownej kontroli, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Rysunek 11 Ilość odebranych obiektów/obiektów z usterkami w latach 2021 – 2025

Na wykresie poniżej (rysunek 11) przedstawiono zmiany w ilości odbieranych obiektów dla poszczególnych kategorii na przestrzeni ostatnich czterech lat. Można zaobserwować, że w 2025 roku nastąpił wzrost ilości odbiorów obiektów oświaty tj. przedszkola, żłobki oraz obiektów służby zdrowia – gabinety lekarskie. Znacznie zmniejszyła się ilość odbiorów obiektów przemysłowych oraz budynków biurowych. W porównaniu do 2024 r. nie dokonano żadnych odbiorów obiektów gastronomicznych, a ilość odbiorów sklepów spożywczych utrzymała się na tym samym poziomie.

Rysunek 12 Ilość odbiorów w latach 2022 – 2025 dla wybranych rodzajów obiektów

Do najciekawszych obiektów dopuszczonych do użytkowania na terenie Miasta Świętochłowice należą:

- ✓ Budynek Śląskich Laboratoriów Analitycznych w Świętochłowicach przy ulicy Wojska Polskiego 16H;
- ✓ Hala widowiskowo - sportowa "OSiR Skałka" w Świętochłowicach;
- ✓ Budynek Przedszkola Miejskiego nr 7 w Świętochłowicach przy ulicy Chrobrego 7;
- ✓ Budynek biurowy OPS w Świętochłowicach przy ulicy Imieli 14;
- ✓ Stacja diagnostyczna dla samochodów osobowych przy ul. Wojska Polskiego 50

w

8. Sekcja Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej

Działalność Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej realizowana jest w oparciu o art. 6 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia a także z sytuacji epidemiologicznej kraju i potrzeb zdrowotnych ludności. Zgodnie z art. 6 ustawy Państwowa Inspekcja Sanitarna inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych, a w szczególności:

- ✓ inicjuje i wytycza kierunki przedsięwzięć zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowania zasad higieny i racjonalnego żywienia, metod zapobiegania chorobom oraz umiejętności udzielania pierwszej pomocy,
- ✓ pobudza aktywność społeczną do działań na rzecz własnego zdrowia,
- ✓ udziela porad i informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi,
- ✓ ocenia działalność oświatowo-zdrowotną prowadzoną przez szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze, szkoły wyższe oraz środki masowego przekazywania, podmioty lecznicze oraz inne podmioty, instytucje i organizacje, a także udziela im pomocy w prowadzeniu tej działalności.

8.1. Działania z zakresu kształtowania zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób zakaźnych dla ogółu społeczeństwa.

W 2025 roku Sekcja Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej realizowała następujące akcje profilaktyczne skierowane do ogółu społeczeństwa których tematyka dotyczyła:

- ✓ znaczenia szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych w tym Kampania informacyjno-edukacyjna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, „Mamo, Tato pamiętajcie o moich szczepieniach”, „Jesień bez infekcji”, „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź!”, Szczepienia przeciw HPV
- ✓ profilaktyki uzależnień od tytoniu, alkoholu i środków psychoaktywnych
- ✓ profilaktyki HIV/AIDS
- ✓ profilaktyki czerniaka
- ✓ profilaktyki zatruc grzybami
- ✓ profilaktyki chorób odkleszczowych w tym Kampania informacyjno-edukacyjna „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”
- ✓ profilaktyka wszawicy
- ✓ profilaktyki chorób nowotworowych
- ✓ obchody Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach
- ✓ profilaktyki zachorowań na gripę, COVID-19 w tym działania edukacyjne dot. prawidłowej higieny rąk
- ✓ promowania zasad prawidłowego żywienia w tym Kampania edukacyjna #Safe2EatEU, #PlantHealth4Life
- ✓ promowania zdrowego stylu życia
- ✓ Dzień Otwarty Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie

Działania były organizowane przez Sekcję Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej przy współpracy z Urzędem Miejskim w Świętochłowicach, Komendą Miejską Policji w Świętochłowicach, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji „Skałka” w Świętochłowicach, Centrum Kultury Śląskiej, Centrum Integracji Społecznej, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Świętochłowicach, Środowiskowym Domem Samopomocy

w Świętochłowicach, Miejskimi Bibliotekami, przedszkolami i szkołami, placówkami medycznymi, Muzeum Powstań Śląskich, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym, Śląskim Oddziałem Banku Żywności, Fundacją PAMIS. Polegały na organizacji akcji profilaktycznych, stanowisk informacyjno-edukacyjnych, dystrybucji materiałów edukacyjnych, organizowaniu ekspozycji form wizualnych, tworzeniu własnych relacji multimedialnych, organizacji szkoleń, konkursu, konferencji, upowszechnianiu informacji za pośrednictwem strony internetowej i portali społecznościowych.

8.2. Programy i akcje edukacyjne dla przedszkoli.

W 2025 roku w przedszkolach realizowane były następujące programy, akcje, kampanie:

- ✓ Program pt. „**Skąd się biorą produkty ekologiczne**” – mający na celu kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród dzieci poprzez promocję zbilansowanej i urozmaiconej diety, niskoprzetworzonej, ekologicznej żywności oraz właściwych nawyków w zakresie higieny. Edukacją objęto **145 dzieci z Świętochłowic i 160 rodziców**.
- ✓ Program pt. „**Klub Zdrowego Przedszkolaka**” mający na celu wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci poprzez propagowanie aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia. Edukacją objęto **197 dzieci z Świętochłowic**.
- ✓ Program pt. „**Czyste powietrze wokół nas**” -Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Edukacją objęto **184 dzieci z Świętochłowic i 202 rodziców**.
- ✓ Wojewódzka Kampania informacyjno-edukacyjna pt. „**Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy**” której celem jest propagowanie podstawowych zasad ochrony przed kleszczami, zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze oraz zwiększenie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu. Edukacją objęto **135 dzieci z Świętochłowic**.
- ✓ Wojewódzka akcja informacyjno-edukacyjna pt. „**Wirusoochrona**” mająca na celu wzmocnienie działań przeciwepidemicznych w placówkach oświatowo-wychowawczych poprzez przeprowadzenie zajęć profilaktycznych, przypominających o przestrzeganiu podstawowych zasad higieny oraz zwrócenie uwagi na znaczącą rolę higieny jako podstawowego środka zapobiegania przenoszenia się wirusów. Edukacją objęto **159 dzieci z Świętochłowic**.
- ✓ Wojewódzka akcja informacyjno-edukacyjna „**Zaszczep w sobie chęć szczepienia**” - celem akcji było podniesienie wiedzy nt. szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych oraz korzyści wynikających ze szczepień. Edukacją objęto **116 dzieci z Świętochłowic**.

W interwencjach programowych wzięło udział ogółem **526 dzieci oraz 362 rodziców**. Wszystkie placówki zostały poinformowane o celach i założeniach programów. W ramach programów i akcji nieprogramowych organizowano szkolenia, udzielano porad i przekazywano materiały edukacyjne pomocne w ich realizacji.

8.3. Programy i akcje edukacyjne dla szkół podstawowych.

W 2025 roku szkoły podstawowe realizowały następujące programy, akcje, kampanie:

- ✓ Program pt. „**Smak życia – czyli debata o dopalaczach**” – mający na celu dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami. Edukacją objęto **232 uczniów z Świętochłowic i 25 rodziców**.

- ✓ Program pt. **„Bieg po zdrowie”** – program mający na celu opóźnienie lub zapobieżenie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży oraz pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. Edukacją objęto **262 uczniów** z Świętochłowic i **94 rodziców**.
- ✓ Program pt. **„Trzymaj Formę”** – program mający na celu edukację w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Edukacją objęto **896 uczniów** z Świętochłowic.
- ✓ Wojewódzka Kampania informacyjno-edukacyjna **„Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”** - której celem jest propagowanie podstawowych zasad ochrony przed kleszczami, zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze oraz zwiększenie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu.
- ✓ Program pt. **„Zdrowie i emocje- skrzynka z narzędziami”** - którego celem jest profilaktyka uzależnień, rozwijanie prozdrowotnych postaw i zachowań oraz umiejętności regulacji emocji. W pilotażowej edycji programu wzięło udział- **105 uczniów i 92 rodziców**.
- ✓ Akcja edukacyjna **„Lekki tornister”** – zwrócenie uwagi na profilaktykę układu ruchu oraz wad postawy.
- ✓ Kampania informacyjno-edukacyjna **„#Nowe narkotyki #Nowe zagrożenia”**.
- ✓ Akcja **„Bezpieczne ferie 2025”**.
- ✓ Akcja **„Bezpieczne wakacje 2025”**
- ✓ Akcja **#WybierzZdrowie**.

W programach edukacyjnych ogółem wzięło udział **1495 uczniów**. Placówki zaopatrzone w materiały edukacyjne pomocne w ich realizacji.

8.4. Programy i akcje edukacyjne dla szkół ponadpodstawowych.

W 2025 r. do młodzieży **szkół ponadpodstawowych** skierowano następujące działania:

- ✓ **Program pt. „ARS – czyli jak dbać o miłość”** - Celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Edukacją objęto **521 uczniów** z Świętochłowic oraz **221 rodziców**.
- ✓ **Program pt. „Podstępne WZW”** - Celem programu edukacyjnego „Podstępne WZW” jest upowszechnienie wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C. Edukacją objęto **561 uczniów** z Świętochłowic oraz **273 rodziców**.
- ✓ **Program pt. „Znamie! Znam je ?”** – Głównym celem programu jest upowszechnienie wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Edukacją objęto **454 uczniów** z Świętochłowic oraz **235 rodziców**.
- ✓ **Program „Wybierz życie pierwszy krok”** dot. profilaktyki zakażeń HPV i raka szyjki macicy. Edukacją objęto **155 uczniów i 106 rodziców**.
- ✓ Kampanię informacyjno-edukacyjną **„#Nowe narkotyki #Nowe zagrożenia”**.
- ✓ Wojewódzką akcją informacyjno-edukacyjną pt. **„Zaszczep w sobie chęć szczepienia”** - celem akcji było podniesienie wiedzy nt. szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych oraz korzyści wynikających ze szczepień.
- ✓ Wojewódzka Kampania informacyjno-edukacyjna pt. **„Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”** - której celem jest propagowanie podstawowych zasad ochrony przed kleszczami, zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze oraz zwiększenie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu.
- ✓ Akcja **„Bezpieczne ferie 2025”**.
- ✓ Akcja **„Bezpieczne wakacje 2025”**.
- ✓ Obchody Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach.
- ✓ Obchody Światowego Dnia AIDS w tym Kampania **„Warto wiedzieć o HIV i AIDS”**.

W programach ogółem wzięło **udział 1691** uczniów i **835 rodziców**. Placówki zaopatrzone w materiały edukacyjne pomocne w ich realizacji.

8.5. Działania w mediach społecznościowych: X, Facebook oraz stronie internetowej

Ogromną rolę w przekazywaniu informacji związanych z promocją zdrowia odegrały działania prowadzone w mediach społecznościowych: X, Facebook, Instagram oraz na stronie internetowej PSSE w Chorzowie. Na bieżąco zamieszczane i udostępniane były ważne ostrzeżenia publiczne, posty Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach, posty promujące aktualne kampanie informacyjno-edukacyjne, zasady profilaktyki, zachęcające do szczepień, testowania się, a także relacje z przeprowadzanych lokalnie działań informacyjno-edukacyjnych.

Do najciekawszych akcji, działań profilaktycznych przeprowadzonych w minionym roku na terenie Miasta Świętochłowice należą:

- ✓ Kontynuacja działań promujących wojewódzką Kampanię informacyjno-edukacyjną pt. „Mamo Tato pamiętajcie o moich szczepieniach”. Pracownicy Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej podjęli działania informacyjno-edukacyjne wśród przyszłych rodziców. Podczas dni otwartych Oddziału Ginekologiczno-Położniczego ZOZ w Świętochłowicach, PSSE w Chorzowie utworzyła punkt informacyjno-edukacyjny w którym zachęcano młodych rodziców do szczepień swoich dzieci, każdy rodzic otrzymał specjalną broszurę w której może udokumentować szczepienia swojego dziecka. Możliwość bezpośredniego kontaktu z rodzicami była idealną okazją do udzielania informacji na temat aktualnego kalendarza szczepień. Dodatkowo prowadzona była dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych do świętochłowickich szkół rodzenia.
- ✓

Zdjęcie 1 Stanowisko PSSE w Chorzowie podczas Dnia Otwartego Oddziału Ginekologiczno-Położniczego ZOZ w Świętochłowicach

Zdjęcie 2 Rodzice podczas Dnia Otwartego Oddziału Ginekologiczno-Położniczego ZOZ w Świętochłowicach

Zdjęcie 3 Broszura „Mamo, tato pamiętajcie o moich szczepieniach”

- ✓ Dnia 23 kwietnia 2025 r. na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji „Skałka” w Świętochłowicach zorganizowano Debatę pod hasłem "MAM marzenia - NIE uzależnienia", której adresatami byli uczniowie szkół ponadpodstawowych z terenu Świętochłowic. Przedsięwzięcie zostało zorganizowane przez świętochłowicką Policję we współpracy z: Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Chorzowie, Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia „Przystań” oraz chorzowską Grupą AA „Możesz...”. Odbiorcami debaty było także grono pedagogiczne świętochłowickich szkół, przedstawiciele władz miasta i lokalnych instytucji. Organizacja debaty była świetną okazją do przybliżenia obecnemu zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego, współpracy z Komendą Miejską Policji w Świętochłowicach w celu sprawnego i skutecznego wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania wprowadzania do obrotu na terytorium RP środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych, a także zaprezentowania programów edukacyjnych: „Smak życia czyli

debata o dopalaczach”, „Ars czyli jak dbać o miłość” oraz kampanii informacyjno- edukacyjnej pt. „Nowe narkotyki nowe zagrożenia” prowadzonych z ramienia Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a mających na celu zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych.

Zdjęcie 4 Wystąpienie podczas debaty pod hasłem "MAM marzenia - NIE uzależnienia"

Zdjęcie 5 Debata pod hasłem "MAM marzenia - NIE uzależnienia"

- ✓ Dnia 15 października br. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chorzowie włączyła się w obchody Światowego Dnia Mycia Rąk. Z tej okazji pracownicy Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej odwiedzili Przedszkole Pingwinki w Świętochłowicach. Podczas zajęć dzieci wzięły udział w dwóch ciekawych doświadczeniach. W pierwszym sprawdzili, jak działa mydło - obserwując, jak uciekają zarazki (czyli pieprz na wodzie) po zastosowaniu mydła. To pokazało, że mydło naprawdę pomaga pozbyć się niewidocznych drobnoustrojów. W drugim doświadczeniu dzieci porównały, jak szybko wirusy i bakterie przenoszą się na mokre dłonie. Wspólnie odkryliśmy, że dokładne osuszenie rąk jest równie ważne jak samo mycie. Spotkanie z najmłodszymi było pełne uśmiechu, pytań i odkryć.

Zdjęcie 6 Zajęcia edukacyjne z okazji Światowego Dnia Mycia Rąk

Zdjęcia 7-8 Doświadczenia

- ✓ Współorganizacja turnieju wiedzy pod hasłem „Jeden z Szesnastu”, który odbył się w Centrum Kultury Śląskiej w Świętochłowicach. Uczestnicy, którzy zgłosili się do udziału we współzawodnictwie, mieli okazję pochwalić się swoją wiedzą, odpowiadając na wylosowane pytania. Będąc jednym ze współorganizatorów wydarzenia przygotowaliśmy pytania sprawdzające wiedzę uczestników z zakresu: profilaktyki chorób zakaźnych w tym chorób odkleszczowych, higieny, profilaktyki chorób nowotworowych, uzależnień i szczepień ochronnych. Seniorzy wykazali się niezwykłą wiedzą. Podczas trwania imprezy dostępne było stanowisko Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie z materiałami informacyjno-educacyjnymi.

Zdjęcie 9 Turniej wiedzy „Jeden z Szesnastu”

Zdjęcie 10 Plakat turnieju wiedzy „Jeden z Szesnastu”

- ✓ Udział Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie w letniej akcji „Bezpieczne Wakacje 2025” na terenie miasta Świętochłowice.

Zdjęcie 11 Stanowisko informacyjno-edukacyjne na terenie OSiR „Skałka” w Świętochłowicach

Zdjęcie 12 Zajęcia edukacyjne z uczestnikami półkolonii w Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach.

Zdjęcie 13 Plakaty „Bezpieczne wakacje” wywieszone na terenie miasta Świętochłowice

- ✓ Stanowisko informacyjno-edukacyjne Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie na XIV Pikniku Organizacji Pozarządowych w Świętochłowicach.

Zdjęcie 14 Stanowisko profilaktyczne podczas XIV Pikniku Organizacji Pozarządowych w Świętochłowicach

Zdjęcie 15 Stanowisko profilaktyczne podczas XIV Pikniku Organizacji Pozarządowych w Świętochłowicach

- ✓ Wyróżnienie Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dla Szkoły Podstawowej nr 4 w Świętochłowicach. Jednym z etapów realizacji programu edukacyjnego „Zdrowie i emocje- skrzynka z narzędziami” była możliwość przystąpienia do klasowego challenge w dowolnie wybranej przez siebie formie: filmu, plakatu czy zdjęć. Challenge miał przedstawić inną zachowania lub nawyki, które są stosowane przez uczniów w ich życiu codziennym. Spośród nadesłanych prac, film uczniów Szkoły Podstawowej nr 4 w Świętochłowicach zdobył wyróżnienie Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Zdjęcie 16 Wyróżnienie dla SP nr 4 w Świętochłowicach